N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1904, kl. 2,30 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet. (2:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I särskild proposition den 31 december 1903, angående ny lönereglering för de allmänna läroverken m. m., har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten vidtaga vissa förändringar, hvarigenom anslaget till ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli skulle komma att minskas med 5,900 kronor, eller från dess nuvarande belopp, 86,500 kronor, till 80,600 kronor. Ang. minskning af anslaget till ecklesiastikdepartementet. [1.]

Öfver denna framställning lärer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott komma att framdeles under Riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen anmäla.

Riks- och landsarkiven.

2:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1904 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t i punkten 2 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att *dels*, med godkännande Ang. stat för en arkivdepot i Visby. [2.]

af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 i nämnda månad intagna aflöningsstat för arkivdepoten i Visby jämte i protokollet omförmälda, för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner föreslagna bestämmelser, bland de ordinarie anslagen under rubriken riks- och landsarkiven uppföra för denna arkivdepot ett belopp af 2,450 kronor, *dels och* medgifva, att det vaktmästaren vid arkivdepoten tillkommande ålderstillägg finge utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg, samt att arkivdepoten finge från det under samma hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: skrifmaterialier och expenser, ved m. m. i mån af behof och emot redovisning undfå erforderliga medel till bekostande af skrifmaterialier, inbindning, lyse och bränsle med flera expenser.

Den i Kungl. Maj:ts framställning omförmälda aflöningsstaten är af följande innehåll:

	Lön. Kronor.		Tjänstgörings-penningar. Kronor.		Summa. Kronor.		
föreståndaren, arfvode	—	—	—	—	1,500	—	
till vikariatsersättning, godtgörelse åt extra biträde, renskrifning m. m.	—	—	—	—	200	—	
vaktmästaren, jämte fri bostad	400	—	200	—	600	—	Efter fem år kan lönen höjas med 100 kronor.
för skötsel af värmeledning	—	—	—	—	150	—	
summa kronor	—	—	—	—	2,450	—	

För åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner hafva, enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, ansetts böra i tillämpliga delar gälla de bestämmelser, som fastställts i fråga om motsvarande förmåner enligt staterna för landsarkiven i Uppsala och Lund, med vissa modifikationer, som ej ansetts behöfva särskildt motiveras. Ifrågavarande bestämmelser beträffande aflöningsförmånerna enligt staten för arkivdepoten i Visby har chefen för ecklesiastikdepartementet funnit böra affattas sålunda:

att aflöningstagare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att arfvode eller tjänstgöringspenningar få af tjänstinnehafvare uppbäras endast för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till

den, som tjänsten förrättat, där ej, hvad arfvode beträffar, annorledes varder af Kungl. Maj:t bestämdt;

att, där förhöjning af lön efter viss tids fortsatt innehafvande af vaktmästarebefattningen anses böra medgifvas, tidpunkten för förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mera än fyra år af denna tid själf bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan befattning i statens tjänst samt under iakttagande att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänståldern blifvit uppnådd; börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tid han förut skött likartad befattning i statens tjänst; samt

att semester må, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, af föreståndaren åtnjutas under en månad årligen.

Den utredning, som i ärendet blifvit förebragt, innefattas å sid. 2—6 i statsrådsprotokollet.

Då den under inredning varande lokalen för en arkivdepot i Visby, enligt hvad departementschefen meddelat, kan antagas blifva färdig att tagas i bruk år 1905, synes stat för arkivdepoten böra af innevarande års Riksdag fastställas.

Med afseende å arkivdepotens jämförelsevis ringa omfattning samt de föga betungande göromål, som komma att åligga dess föreståndare, har utskottet emellertid ansett dennes arfvode skäligen kunna bestämmas till 1,200 kronor.

Hvad angår anslaget till aflöning åt vaktmästare, har utskottet velat erinra, att Riksdagen år 1903, vid anmälan hos Kungl. Maj:t af Riksdagens beslut om anslag för arkivbyggnadens iståndsättande, anförde, att då utredning icke förekommit därom, att en särskildt för arkivalieförrådet anställd vaktmästare skulle vara behöflig, Riksdagen hyst någon tvekan, huruvida vaktmästarebostad borde i byggnaden inrymmas. Äfven om det numera får anses vara utredt, att biträde af vaktmästare icke kan vid arkivdepoten undvaras, har utskottet likväl funnit det uppenbart, att vaktmästaregöromålen och skötseln af värmeledningen böra kunna anförtros åt samma person och att någon besparing i den härför beräknade kostnaden bör kunna vinnas. Giltig anledning synes ej heller förefinnas att tilldela vaktmästaren den fasta tjänsteställning, som betecknas genom aflöningens uppdelning i lön och tjänstgöringspenningar, eller att medgifva honom rätt till ålderstillägg. I betraktande af de aflöningsvillkor, som i allmänhet gälla för betjänte vid statens verk och inrättningar, synas vaktmästare- och eldaregöromålen vid arkivdepoten kunna uppehållas för en

årlig kostnad af 500 kronor; och anser därför utskottet större belopp icke böra för dessa ändamål anslås, helst som fri bostad därjämte finnes tillgänglig för den person, åt hvilken de ifrågavarande göromålen komma att anförtros.

De af utskottet förordade ändringar i staten medföra äfven åtskilliga förändringar i bestämmelserna angående aflöningsförmånernas åtnjutande.

Hvad af Kungl. Maj:t föreslagits beträffande anslag till vikariatsersättning m. m. samt beträffande rätt för arkivdepoten att för anskaffande af skrifmaterialier m. m. anlita åttonde hufvudtitelns förslagsanslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. har icke gifvit anledning till erinran från utskottets sida.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

a) med godkännande af *dels* följande arfvodesstat för arkivdepoten i Visby:

föreståndaren, arfvode	kronor	1,200: —
till vikariatsersättning, godtgörelse åt extra biträde, renskrifning m. m.	»	200: —
för uppehållande af vaktmästaregöromål och skötsel af värmeledning, jämte fri bostad	»	500: —
summa	kronor	1,900: —

dels ock följande bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner för föreståndaren:

att föreståndaren skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda stadgad;

att arfvode får af föreståndaren uppbäras endast för den tid, han verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skall för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat, där ej annorledes varder af Kungl. Maj:t bestämdt; samt

att semester må, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, af föreståndaren åtnjutas under en månad årligen;

bland de ordinarie anslagen under rubriken riks- och landsarkiven uppföra för en arkivdepot i Visby ett belopp af 1,900 kronor; samt

b) medgifva, att arkivdepoten må från det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget: skrifmaterialier och expenser, ved m. m. i mån af behof och emot redovisning undfå erforderliga medel till bekostande af skrifmaterialier, inbindning, lyse och bränsle med flera expenser.

Vid bifall till hvad sålunda af utskottet föreslagits, kommer anslaget till riks- och landsarkiven, nu utgörande 58,000 kronor, att ökas till 59,900 kronor.

Kleresistaten.

Ang. ökning af anslaget till kleresistaten. [3.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom årlig ersättning för prostetunna, tillkommande kontraktsprosten i Orusts och Tjörns kontrakt för Skaftö församling, bevilja 11 kronor 47 öre och för sådant ändamål öka den under rubriken kleresistaten uppförda anvisning i kontant, 29,709 kronor, med ett till 12 kronor afrundadt belopp, eller till 29,721 kronor.

Under hänvisning till hvad i detta ärende af departementschefen anförts till statsrådsprotokollet, sid. 7—9, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må såsom årlig ersättning för prostetunna, tillkommande kontraktsprosten i Orusts och Tjörns kontrakt för Skaftö församling, bevilja 11 kronor 47 öre och för sådant ändamål öka den under rubriken kleresistaten uppförda anvisning i kontant, 29,709 kronor, med ett till 12 kronor afrundadt belopp, eller till 29,721 kronor.

Vid bifall härtill kommer anslaget till kleresistaten, nu upptaget till 369,296 kronor, att utgöra 369,308 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

Ang. höjning af anslagen till extra biträden och vaktbetjäntе.

[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för ökning af nu utgående anslag till extra biträden och till vaktbetjäning vid domkapitlens expeditioner, hvartdera anslaget med 2,000 kronor, höja anslaget till domkapitlens expeditioner med 4,000 kronor.

Den utredning, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts förevarande framställning, innefattas i det yttrande, som af föredragande departementschefen afgifvits till statsrådsprotokollet, sid. 9—15.

På grund af hvad i ärendet förekommit, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må för ökning af nu utgående anslag till extra biträden och till vaktbetjäning vid domkapitlens expeditioner, hvartdera anslaget med 2,000 kronor, höja anslaget till domkapitlens expeditioner med 4,000 kronor.

Vid bifall härtill kommer samma anslag, nu utgörande 85,930 kronor, att uppgå till 89,930 kronor.

Universiteten.

Ang. anslag till materiel vid kliniken för bröstsjuka vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

[5.]

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till materiel vid kliniken för bröstsjuka vid akademiska sjukhuset i Uppsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 600 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 15—17.

På grund af hvad till stöd för denna framställning blifvit åberopadt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må till materiel vid kliniken för bröstsjuka vid akademiska sjukhuset i Uppsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 600 kronor.

Ang. en ny amanuensbefattning vid universitetsbiblioteket i Lund. [6.]

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till aflöning åt ytterligare en amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund på ordinarie stat bevilja ett anslag af 2,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels ock medgifva, att innehafvare af samma amanuensbefattning må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, samt att dessa ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Hvad af chefen för ecklesiastikdepartementet blifvit till stöd för denna framställning åberopadt inhämtas af statsrådsprotokollet i ärendet, sid. 17—29.

Utskottet, som funnit det vara ådagalagdt, att en förstärkning af den ordinarie tjänstemannapersonalen vid universitetsbiblioteket i Lund är af behofvet påkallad, har ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer alltså,

att Riksdagen må dels till aflöning åt ytterligare en amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund på ordinarie stat bevilja ett anslag af 2,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels ock medgifva, att innehafvare af samma amanuensbefattning må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, samt att dessa ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Ang. en personlig professur vid universitetet i Uppsala.

7:o) Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 105) har af herr *G. Kronlund* m. fl. föreslagits, att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts framställning om beviljande å extra stat under åttonde hufvudtiteln af ett anslag å 3,500 kronor för uppehållande af undervisning i finsk-ugriska språk, särskildt finska och lappska, vid Uppsala universitet, ville å ordinarie stat för år 1905 under samma hufvudtitel till en personlig extra ordinarie professur i finsk-ugrisk språkvetenskap för docenten vid samma universitet, filosofie doktor K. B. Wiklund bevilja ett anslag å 4,500 kronor med skyldighet för innehafvaren att meddela undervisning och

fullgöra öfriga akademiska skyldigheter i den utsträckning, som för öfriga e. o. professorer är föreskrifvet eller kan komma att föreskrifvas.

Öfver detta förslag kommer utskottet att här nedan under punkten 38:o) afgifva utlåtande; hvilket utskottet skolat här

anteckna.

Under förutsättning af bifall till hvad i punkterna 5:o) och 6:o) föreslagits kommer anslaget till universiteten, nu 872,924 kronor, att ökas med 3,100 kronor, eller till 876,024 kronor, hvilket belopp emellertid kan komma att ytterligare ökas genom Riksdagens beslut i det under punkten 7:o) här ofvan omförmälda ärende.

Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Ang. anslag för täckande af sjukvårds-kostnader. [7.]

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å 10,000 kronor med titel »Akademiska sjukhuset i Uppsala» och afsedt till användning på det sätt, att, därest brist uppstår i kostnaderna för vård vid sjukhuset af sjuka från Uppsala läns landstingsområde, af anslaget må utgå dels hälften af samma brist intill ett belopp af 7,500 kronor, dels ock därutöfver det belopp, hvarmed bristen öfverstiger 15,000 kronor.

Af den i statsrådsprotokollet, sid. 29—33, lämnade utredningen inhämtas, bland annat, *att* Riksdagen år 1899 vid beviljandet af ett anslag för till- och ombyggnader m. m. vid akademiska sjukhuset i Uppsala fästat det villkor, att sedan för sjukvården användts dels de inkomster, öfver hvilka sjukhuset disponerade, och dels de afgifter, som Uppsala läns landstingsområde enligt ett af landstinget år 1895 antaget kontraktsförslag vore skyldigt erlägga, staten och landstinget till täckande af därutöfver gående kostnader för vården af sjuka från landstingsområdet skulle bidraga med hälften hvardera, *att* sedan landstinget beslutit ställa sig Riksdagens omförmälda villkor till efterrättelse med den ändring, att landstinget till högst 7,500 kronor årligen fixerat det bidrag, som skulle ifrågakomma att utgå från landstingsområdet för täckande af den brist, hvilken kunde uppstå i kostnaderna för vården af sjuka från landstingsområdet, sedan tillgängliga inkomster därtill blifvit använda, 1900 års Riksdag, på därom af Kungl. Maj:t gjord framställning, medgifvit, att det af 1899 års Riksdag för byggnadsföretaget villkorligt beviljade anslaget finge utgå utan hinder

däraf, att de utaf Riksdagen vid anslagets beviljande fästade villkor icke blifvit i allo uppfyllda, *att* Kungl. Maj:t genom beslut den 25 maj 1900 bemyndigat det större akademiska konsistoriet i Uppsala att i enlighet med de af Riksdagen gillade grunder med landstinget uppgöra kontrakt rörande universitetets och landstingets ömsesidiga skyldigheter och rättigheter i afseende å sjukhuset samt bestridandet af kostnaderna för sjukvården därstädes *samt att* på grund af omförmälda bemyndigande under år 1900 uppgjorts kontrakt beträffande sjukhuset emellan universitetet och landstinget.

Mot Kungl. Maj:ts nu gjorda framställning, hvilken grundar sig på Riksdagens omförmälda beslut, har utskottet icke funnit anledning till erinran och hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må på ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å 10,000 kronor med titel »Akademiska sjukhuset i Uppsala» och afsedt till användning på det sätt, att, därest brist uppstår i kostnaderna för vård vid sjukhuset af sjuka från Uppsala läns landstingsområde, af anslaget må utgå dels hälften af samma brist intill ett belopp af 7,500 kronor, dels ock därutöfver det belopp, hvarmed bristen öfverstiger 15,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

Ang. höjning af anslaget för uppehållande af en del af rektors undervisningsskyldighet. [8.]

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till höjande af det för karolinska mediko-kirurgiska institutet uppförda anslaget för uppehållande af en del af rektors undervisningsskyldighet från dess nuvarande belopp, 1,000 kronor, till 1,500 kronor på ordinarie stat bevilja ett anslag af 500 kronor.

För den utredning, som i ärendet blifvit förebragt, redogöres i statsrådsprotokollet, sid. 34—36.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet blifvit anförda, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må till höjande af det för karolinska mediko-kirurgiska institutet uppförda anslaget för uppehållande af en del af rektors undervisningsskyldighet från dess nuvarande belopp, 1,000 kronor, till 1,500 kronor på ordinarie stat bevilja ett anslag af 500 kronor.

Ang. arfvoden åt ledamöterna i förvaltningsnämnden.

[9.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden, hvartdera å 200 kronor, åt dekanus samt två professorer såsom ledamöter af institutets förvaltningsnämnd på ordinarie stat bevilja ett anslag af 600 kronor.

De skäl, på hvilka denna framställning grundats, inhämtas af statsrådsprotokollet, sid. 36—37.

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka hvad i förevarande afseende af Kungl. Maj:t föreslagits och hemställer alltså,

att Riksdagen må till arfvoden, hvartdera å 200 kronor, åt dekanus samt två professorer såsom ledamöter af karolinska mediko-kirurgiska institutets förvaltningsnämnd på ordinarie stat bevilja ett anslag af 600 kronor.

Vid bifall till hvad i punkterna 9:o) och 10:o) föreslagits kommer anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet, nu utgörande 211,950 kronor, att ökas med 1,100 kronor, eller till 213,050 kronor.

Allmänna läroverken.

Ang. ny löneregleringm. m.

[10.]

11:o) I den under punkten 1:o) omförmälda särskilda proposition den 31 december 1903 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för genomförande af ny löneregleringför de allmänna läroverken m. m. höja reservationsanslaget till allmänna läroverken med 1,596,788 kronor, vid bifall hvartill samma anslag, nu uppgående till 3,344,761 kronor, skulle komma att utgöra 4,941,549 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken.

Ang. undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken.

[11.]

12:o) I samma proposition den 31 december 1903 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till främjande af slöjdundervisning vid de allmänna läroverken på ordinarie stat bevilja ett förslagsanslag med titel: »Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken» å 10,000 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Högre lärarinneseminariet.

Ang. ny löneregleringm. m. [12.]

13:o) Vidare har Kungl. Maj:t uti särskild proposition den 31 december 1903 föreslagit Riksdagen att för genomförande af ny löneregleringför högre lärarinneseminariet m. m. höja anslaget till högre lärarinneseminariet med 10,000 kronor, vid bifall hvartill samma anslag, nu 43,500 kronor, kommer att uppgå till 53,500 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Folkundervisningen.

Ang. ny löneregleringför folkskoleseminarierna m. m. [13.]

14:o) Uti särskild proposition, likaledes den 31 december 1903, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för genomförande af ny löneregleringför folkskoleseminarierna m. m. samt för tillämpning af föreslagen stat för folkskoleseminariet i Strängnäs höja anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 154,000 kronor eller från dess nuvarande belopp, 372,850 kronor, till 526,850 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Ang. stipendier för seminarieelever. [14.]

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 81,250 kronor, till 87,500 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet (sid. 38—39) blifvit i detta ärende anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må höja anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 81,250 kronor, till 87,500 kronor.

Ang. höjning af anslaget till folkskoleinspektionen. [15.]

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att anslaget till arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer måtte varda förhöjdt med 17,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 95,000 kronor, till 112,250 kronor.

Beträffande de skäl, hvarpå denna Kungl. Maj:ts framställning grundats, tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 39—49.

Enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, är den begärda anslagshöjningen afsedd att bereda tillgång till folkskoleinspektionens förbättrande inom Södra lappmarkens kontrakt, Jämtlands, Gäfleborgs och Kopparbergs län samt Karlstads, Växjö och Strängnäs stift genom anställande af 11 inspektörer med en aflöning af 3,000 kronor, som i några fall skulle delvis bekostas af landstingen, hvartill skulle komma rese- och traktamentsersättning för inspektionsresorna. Alla de ifrågavarande inspektörerna skulle helt och hållet ägna sig åt inspektörstjänstgöringen och icke äga rätt att därjämte utöfva annan tjänstebefattning; och skulle härigenom tagas första steget till en omgestaltning enligt samma grunder af folkskoleinspektionen i riket.

Till närmare belysning af orsakerna därtill, att just nämnda områden ansetts böra komma i fråga vid en begynnande omorganisation af folkskoleinspektionen, har departementschefen erinrat om följande.

Inom Gäfleborgs län hade inspektionen redan förut, tack vare bidrag från länets landsting, handhafts af personer, som ägnat sig uteslutande åt detta arbete. Såsom af landstingets kommitterade i en till Kungl. Maj:t aflåten framställning påpekats, borde en ökning af dessa inspektörers aflöning af statsmedel äga rum.

Inom Jämtlands län funnes jämväl en med bidrag från länets landsting aflönad särskild inspektör. Hans lön borde sättas lika med inspektörernas i Gäfleborgs län.

På grund af det jämförelsevis svaga tillstånd, folkskoleväsendet företedde inom Södra lappmarkens kontrakt, och den hittills i hög grad otillräckliga inspektionen därstädes, för hvilken utginge det obetydliga arfvodet af 200 kronor, hade redan för år 1904, det sista året af nu löpande inspektionsperiod, med bidrag från Västerbottens läns landsting träffats en anordning, hvilken genom bifall till nu föreliggande förslag skulle blifva bestående.

Inom Karlstads och Växjö stift samt Kopparbergs län vore folkundervisningen på grund af lokala och andra förhållanden jämförelsevis mindre väl tillgodosedd, i det att, synnerligast i Karlstads och Växjö stift, skolor med halftidsläsning och med ofullständigt utbildade lärare ännu förekomme i stor utsträckning. Här påkallades fördenskull en kraftig och ingripande tillsyn. De båda stiften torde hvar för sig erfordra två inspektörer på grund af skolornas stora antal, nämligen 887 i Karlstads och 717 i Växjö stift, af hvilka dessutom respektive 481 och 446 vore flyttande. I Kopparbergs län syntes däremot icke behöfva anställas mera än en inspektör, enär därstädes befolkningen med dess skolor vore mera koncentrerad i större byar inom dalgångarna samt skoldistriktens antal i länet vore jämförelsevis ringa, nämligen 54, och de flyttande skolorna utgjorde allenast 31, hvarigenom inspektionsarbetet mycket underlättades.

Strängnäs stift syntes lämpligen böra delas i två inspektionsområden, enär en effektivare inspektion, än hittills kunnat äga rum, måste anses vara af behofvet påkallad särskildt i de skoldistrikt, som låge i närheten af Stockholm.

Den ökade kostnaden för statsverket genom de af departementschefen föreslagna anordningarna framginge af följande sammanställning:

	Antal inspektörer.	Lönebidrag af landsting kronor.	Lön af statsmedel kronor.	Nuvarande lönekostnader kronor.
Södra lappmarkens kontrakt	1	1,000: —	2,000: —	200: —
Jämtlands län	1	1,500: —	1,500: —	1,250: —
Gäfleborgs län	2	3,000: —	3,000: —	1,200: —
Kopparbergs län	1	——	3,000: —	1,300: —
Karlstads stift	2	——	6,000: —	2,300: —
Växjö stift	2	——	6,000: —	1,900: —
Strängnäs stift	2	——	6,000: —	2,100: —
Summa	11	5,500: —	27,500: —	10,250: —

Om från de föreslagna af statsmedel utgående aflöningarna, tillhopa 27,500 kronor, droges de till folkskoleinspektionen inom ifrågavarande områden nu utgående beloppen, sammanlagdt 10,250 kronor, blefve således den ökade kostnaden för statsverket 17,250 kronor.

Redan nu är inspektionen af folkskolorna inom vissa distrikt, där detta befunnits ändamålsenligt, af Kungl. Maj:t anförtrodd åt personer, som uteslutande ägna sina krafter åt inspektionsarbetet, och utskottet

föreställer sig, att samma anordning skall befinnas böra för framtiden tillämpas i större utsträckning än hittills. Önskvärdheten af en sådan förändring af folkskoleinspektionen, att samtliga inspektörer inom riket skulle vara skyldiga att uteslutande ägna sig åt inspektörsverksamheten, finner utskottet icke vara af erfarenheten ådagalagd, och anser utskottet på grund häraf det begärda anslaget icke böra i sin helhet beviljas. I hvarje fall torde emellertid behofvet af förstärkning af folkskoleinspektionen inom vissa distrikt och af ökning i vissa inspektörers arfvoden påkalla en höjning af anslaget; och synes förhöjningens belopp skäligen kunna bestämmas till 10,000 kronor.

I hvad mån de af vissa landsting utlofvade bidrag till folkskoleinspektörernas aflöning kunna medföra någon bestående minskning i statens utgifter för inspektionen, synes icke med tydlighet framgå af statsrådsprotokollet.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må höja anslaget till arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer med 10,000 kronor, eller från dess nuvarande belopp, 95,000 kronor, till 105,000 kronor.

Ang. löneförhöjning för småskolelärarinnor m. m.

[16.]

17:o) Kungl Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva vidtagande af sådana ändringar i fråga om aflöningsförhållandena för de i § 2 af kungörelsen angående aflöning åt lärare vid folkskolor och småskolor den 1 juni 1900 omförmälda lärare,

att för sådane lärare bestämmes en minimilön af 350 kronor samt, efter intjänande af första ålderstillägget, 400 kronor och, efter intjänande af andra ålderstillägget, 450 kronor,

att tjänstår skall räknas såsom fullt, därest läraren under löpande kalenderår tjänstgjort åtta månader eller $34^1/_2$ veckor, och att för de kalenderår, under hvilka läraren undervisat kortare tid, efter sammanläggning af tjänstetiderna skall verkställas en reduktion till tjänstår med beräkning af åtta månader på hvarje,

att, i stället för hänvisning till § 43 mom. 1 i gällande folkskolestadga, bestämmes, att i lärares tjänstetid inräknas äfven den tid, hvarunder på grund af rådande smittosam sjukdom undervisningen i skolan varit inställd,

samt att det stadgas, att i de fall, då bidrag af statsmedel utgår till aflönande af tjänstledig lärares vikarie, läraren skall vara skyldig att af sin lön afstå till vikariens aflöning ett belopp, motsvarande en fjärdedel

af vikariens kontanta minimiaflöning, dock högst en fjärdedel af lärarens egen minimilön i lägsta lönegraden,

dels medgifva vidtagande af sådana ändringar i fråga om statsbidrag till aflönande af vissa lärare,

att skoldistrikt äger till aflönande af lärare, som, efter att hafva i stadgad ordning vid vederbörligt seminarium eller, enligt § 6 i kungörelsen angående lönetillskott af allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 5 juni 1885, inför folkskoleinspektör undergått pröfning för anställning vid småskola, vid mindre folkskola eller vid folkskola i egenskap af biträdande lärare, blifvit behörigen antagen till lärare vid någon af förenämnda skolor och som i årlig lön åtnjuter, utom föreskrifna förmåner af husrum och vedbrand eller stadgad ersättning därför, minst 350 kronor, samt till aflönande af hvarje annan till dylik befattning behörigen antagen lärare, som i årlig lön erhåller, förutom nämnda naturaförmåner eller ersättning därför, minst 300 kronor, att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag i förra fallet af 233 kronor 33 öre och i senare fallet af 200 kronor,

att, därest vid någon af omförmälda skolor anställd lärare, som undergått sådan pröfning, hvarom nyss nämnts, oförvitligt tjänstgjort under sammanlagdt tio tjänstår och lönen till honom således utgår för åtta månaders undervisning med minst 400 kronor jämte de i lag bestämda naturaförmåner eller ersättning därför, skoldistriktet äger erhålla statsbidrag med 266 kronor 67 öre,

samt att, om sådan lärare, hvarom sist nämnts, oförvitligt tjänstgjort under sammanlagdt femton tjänstår, och lönen till honom således utgår för åtta månaders undervisning med minst 450 kronor jämte de i lag bestämda naturaförmåner eller ersättning därför, skoldistriktet äger erhålla statsbidrag med 300 kronor,

dels ock höja förslagsanslaget: lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, nu 5,250,000 kronor, med 1,100,000 kronor till 6,350,000 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det sammansatta stats- och lagutskottet att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Vid bifall till hvad i punkterna 15:o) och 16:o) af utskottet föreslagits, kommer anslaget till folkundervisningen, nu utgörande 6,492,100 kronor, att ökas med 16,250 kronor, eller till 6,508,350 kronor, hvilket

belopp kan komma att ytterligare ökas genom Riksdagens beslut i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 14:o) och 17:o) här ofvan omförmälda framställningar.

Ang. statsbidrag för undervisning i slöjd.

18:o) Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 90) har herr *P. Zimdahl* föreslagit, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa en ändring af och foga ett tillägg till kungl. kungörelsen den 1 juni 1894 angående anslag för beredande af undervisning i slöjd för i skolåldern varande gossar i syfte, att skoldistrikt, som visar sig hafva på ändamålsenligt sätt i mindre folkskola eller särskild slöjdskola anordnat undervisning i manlig slöjd, må erhålla understöd af statsmedel i likhet med hvad som sker i fråga om kvinnlig slöjd, samt till Riksdagen framlägga det förslag, hvartill förhållandena kunde föranleda.

I fråga om de skäl, på hvilka motionären grundat sitt förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet får till en början erinra, att den af motionären omförmälda kungl. kungörelsen den 1 juni 1894 blifvit upphäfd genom kungl. kungörelsen den 25 maj 1900 angående statsbidrag för undervisning i slöjd, och att enligt sistnämnda kungörelse, likasom förhållandet varit enligt den af motionären omförmälda, undervisning i slöjd, som meddelas i särskild slöjdskola för gossar, understödjes af staten under samma villkor, som gälla beträffande statsunderstöd för i folkskola meddelad undervisning i slöjd för gossar.

Då vidare Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t den 15 maj 1902, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte taga i öfvervägande, huruvida, på grund af hvad Riksdagen i samma skrifvelse anfört i anledning af en motion om vissa ändringar i kungl. kungörelsen den 25 maj 1900, någon förändring i gällande bestämmelser angående statsbidrag för undervisning i slöjd borde vidtagas och, därest så befunnes vara fallet, till Riksdagen inkomma med det förslag i ämnet, hvartill förhållandena kunde föranleda, och det synes kunna antagas, att Kungl. Maj:t vid behandlingen af berörda riksdagsskrifvelse äfven skall taga i öfvervägande, huruvida och på hvilka villkor statsunderstöd kan böra beviljas äfven för den slöjdundervisning för gossar, som meddelas i mindre folkskola, anser sig utskottet böra hemställa,

att herr Zimdahls förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

De tekniska läroverken.

Ang. ålderstillägg för professorerna vid tekniska högskolan. [17.]

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen besluta, *att* professorerna vid tekniska högskolan skola äga att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, med rätt för nuvarande professorer att i fråga om åtnjutande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tjänstgöringstid såsom ordinarie professor, hvilken infallit före dessa bestämmelsers trädande i tillämpning; *att* såsom villkor för dessa förmåners åtnjutande skall gälla, att professor skall dels, då han uppnått sextiofem lefnadsår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå, dels ock vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade; samt *att* omförmälda ålderstillägg skola utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Den i ärendet förebragta utredningen innefattas i statsrådsprotokollet, sid. 65—69.

Utskottet anser sig böra förorda Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hvarigenom professorerna vid tekniska högskolan skulle i fråga om aflönings- och pensionsvillkor blifva likställda med professorerna vid universiteten; och får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må besluta,

a) att professorerna vid tekniska högskolan skola äga att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg, likaledes af 500 kronor, med rätt för nuvarande professorer att i fråga om åtnjutande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tjänstgöringstid såsom ordinarie professor, hvilken infallit före dessa bestämmelsers trädande i tillämpning;

b) att såsom villkor för dessa förmåners åtnjutande

skall gälla, att professor skall dels, då han uppnått sextiofem lefnadsår, vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå, dels ock vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade; samt

c) att omförmälda ålderstillägg skola utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Bifall härtill föranleder ingen ändring af anslaget till de tekniska läroverken.

Ang. ombildning af ett lektorat vid tekniska högskolan till professur.

20:o) I två särskilda, sinsemellan öfverensstämmande motioner, väckta den ena inom Första Kammaren af friherre *G. Tamm* (n:o 24) och den andra inom Andra Kammaren af herr *J. E. von Krusenstjerna* (n:o 32), har föreslagits, att Riksdagen ville, för ombildning af det nuvarande lektoratet i konstruktion af enkla maskindelar, med en å stat uppförd aflöning af 3,000 kronor, till en professur i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar m. m., med en aflöning af 6,000 kronor, höja det till tekniska högskolan utgående ordinarie anslaget med 3,000 kronor; samt att, vid bifall härtill, det af Kungl. Maj:t af innevarande års Riksdag till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan begärda anslaget af 17,500 kronor å extra stat för år 1905 må med 1,500 kronor nedsättas till 16,000 kronor.

Beträffande de skäl, som till stöd för detta förslag af motionärerna åberopats, får utskottet hänvisa till motionerna.

På sätt i motionerna erinras, var det förslag, som nu väckts af motionärerna, föremål för pröfning af Riksdagen år 1902, då Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen framställt förslag om det ifrågavarande lektoratets ombildning till en professur. Vid behandlingen af detta ärende yttrade statsutskottet:

»Utskottet har icke funnit sig öfvertygadt därom, att inrättandet af en professur i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar m. m. i stället för dels ett lektorat i konstruktion af enkla maskindelar och dels

en extra lärarebefattning i samma ämne skulle ländа undervisningen vid tekniska högskolan till gagn. Då det anslag till, bland annat, nämnda extra lärarebefattning, hvilket för åren från och med 1900 varit på extra stat anvisadt, vid 1899 års riksdag först äskades, åberopades till stöd för Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, att antalet elever i detta ämne redan vore så stort, att undervisningen medförde betydande svårigheter samt att vid den ytterligare ökning af elevantalet, hvilken skulle möjliggöras genom samtliga de år 1899 för högskolan begärda extra anslag, det vore nödvändigt att afskilja en ny grupp, som meddelades undervisning genom särskild lärare. Några förändrade omständigheter, på grund hvaraf de till stöd för 1899 års framställning åberopade skäl numera skulle sakna giltighet, hafva icke åberopats, vid hvilket förhållande utskottet anser den nu ifrågavarande framställningen icke böra i vidare mån bifallas, än att fortfarande på extra stat beviljas det för extra lärarebefattningens uppehållande behöfliga belopp af 1,500 kronor.»

Hvad i motionen blifvit anfördt har icke gifvit utskottet anledning frångå den uppfattning, som i detta ämne blifvit af statsutskottet år 1902 uttalad och som jämväl torde få anses hafva legat till grund för Riksdagens i ämnet fattade beslut.

Då utskottet därjämte hyser betänkligheter emot, att Riksdagen skulle, på enskilda motionärers förslag, inrätta en ny ordinarie tjänstebefattning och därvid, såsom i förevarande fall skulle blifva förhållandet, i självfva verket tillsätta befattningens förste innehafvare, får utskottet — under erinran, att det till tekniska högskolan i Stockholm utgående ordinarie anslaget utgör 198,900 kronor — hemställa,

att Riksdagen må, med afslag å herrar friherre Tamms och von Krusenstjernas förevarande motioner, i hvad de afse ökning i ordinarie anslaget till tekniska högskolan i Stockholm, besluta, att detta anslag skall utgå med oförändradt belopp.

Vid bifall härtill kommer anslaget till de tekniska läroverken att upptagas till oförändradt belopp af 518,275 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

Ang. höjning af anslaget för Visby ruiners vård och underhåll. [18.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det för Visby ruiners vård och underhåll uppförda reservationsanslag med 550 kronor eller från 450 kronor till 1,000 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet i detta ärende (sid. 70—71) blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må höja det för Visby ruiners vård och underhåll uppförda reservationsanslag med 550 kronor, eller från 450 kronor till 1,000 kronor.

Vid bifall härtill kommer anslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, nu 38,650 kronor (däraf 450 kronor reservationsanslag), att utgöra 39,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag).

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

Ang. ändring af bestämmelserna om statsunderstöd åt arbetshem för sinnesslöa.

[19.]

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder vidtages den ändring, att till arbetshem för sinnesslöa årligt understöd till nu stadgadt belopp må utgå för hvarje i arbetshemmet intagen sinnesslö elev, som genomgått en med statsbidrag understödd uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn eller annorledes förvärfvat utbildning motsvarande den, som sådan anstalt afser att meddela, intill dess eleven anses kunna öfverlämnas till enskild vård eller tjänst eller befinnes kunna utan det skydd och den ledning, som åtnjutes i arbetshemmet, bibehålla de färdigheter och goda seder, eleven under sin utbildning förvärfvat, *dels ock* höja förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, nu 160,000 kronor, med 2,000 kronor till 162,000 kronor.

Utredningen i detta ärende innefattas i statsrådsprotokollet, sid. 71—100.

Då giltiga skäl synas utskottet vara anförda för den föreslagna utsträckningen af rättigheten till bidrag från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn och någon anmärkning emot de gjorda kostnadsberäkningarna icke förekommit, anser sig utskottet böra hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

a) medgifva, att i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder vidtages den ändring, att till arbetshem för sinnesslöa årligt understöd till nu stadgadt belopp må utgå för hvarje i arbetshemmet in-

tagen sinnesslö elev, som genomgått en med statsbidrag understödd uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn eller annorledes förvärfvat utbildning motsvarande den, som sådan anstalt afser att meddela, intill dess eleven anses kunna öfverlämnas till enskild vård eller tjänst eller befinnes kunna utan det skydd och den ledning, som åtnjutes i arbetshemmet, bibehålla de färdigheter och goda seder, eleven under sin utbildning förvärfvat; samt

b) höja förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, nu 160,000 kronor, med 2,000 kronor till 162,000 kronor.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

Ang. minskning för jämnande af hufvudtitelns slutsumma. [20.]

23:o) Kungl. Maj:t har förslagit Riksdagen att för jämnande af hufvudtitelns slutsumma minska det i riksstaten beräknade beloppet af förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., 16,060 kronor, med 17 kronor, eller till 16,043 kronor.

Med hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet anfört i fråga om detta anslag, hemställer utskottet,

att i anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få göras den jämkning, som till jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan erfordras.

Öfriga ordinarie anslag.

Ang. öfriga ordinarie anslag.

24:o) I fråga om öfriga ordinarie anslag under riksstatens åttonde hufvudtitel har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon ändring af de belopp, hvarmed dessa anslag finnas uppförda i riksstaten för år 1904.

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under åttonde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit omförmälda, må för år 1905 fastställas till samma belopp som i innevarande års riksstat.

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, gjorda framställningar, får utskottet afgifva följande yttranden och förslag.

Riks- och landsarkiven.

Ang. arfvoden åt e. o. tjänstemän i riksarkivet. [21.]

25:o) I anslutning till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

Ang. utgifvande af historiska handlingar. [22.]

26:o) Till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia*, har Kungl. Maj:t för år 1905 äskat 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för ändamålet beviljats; och hemställer utskottet,

att Riksdagen må, till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, anvisa för år 1905 ett extra anslag af 3,000 kronor.

Ang. utgifvande af »Svenska riksdagsakter». [23.]

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 1,500 kronor, dels ock medgifva, att af förefintliga besparingar å redan beviljade anslag för samma ändamål ett belopp af 1,500 kronor må användas för fortsatt utgifvande i tryck genom rikarkivet af handlingar, tillhörande urkundssamlingen Konung Gustaf I:s registratur.

Af statsrådsprotokollet inhämtas, att riksarkivarien i skrifvelse till Kungl. Maj:t den 22 september 1903 — under erinran, hurusom Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts framställningar, medgifvit, att de besparingar, som uppstått och till äfventyrs uppkomme å ifrågavarande anslag för åren 1896—1898, finge användas till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af handlingar, tillhörande urkundssamlingen »Konung Gustaf I:s registratur», och med anmälan, att å sedermera beviljade anslag till verket Svenska riksdagsakter m. m. uppkommit besparingar — hemställt, att en

del af dessa besparingar, t. ex. 1,500 kronor, måtte få användas till betäckande af brist i anslaget till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, af hvilket sistberörda anslag bestredes utgifning af urkundssamligen Konung Gustaf I:s registratur, hvars snara fullbordande syntes riksarkivarien i hög grad önskvärdt.

Vid behandling af detta ärende har utskottet af Riksdagens revisorers berättelse inhämtat, att af de besparingar å ifrågavarande anslag för åren 1896—1898, hvilkas användande, på sätt nämndt är, blifvit af Riksdagen medgifvet, vid 1898 års slut hos riksarkivet innestod ett belopp af 267 kronor 50 öre samt att därefter till 1902 års slut af de riksarkivet tillgodokomna årsanslagen befunnits oanvända tillsammans 3,389 kronor 25 öre. Då således tillgång finnes till disponerande för det afsedda ändamålet af det nu äskade beloppet, 1,500 kronor, är det utan tvifvel allt skäl för att Riksdagen må lämna sitt medgifvande härtill; hvarvid utskottet dock anser sig böra uttala den uppfattningen, att hvad utöfver detta belopp kan befinnas å den ifrågavarande anslagstiteln vid 1903 års slut innestående bör i vederbörlig ordning till statsverket återlevereras, hvarefter kommande Riksdagar kunna blifva i tillfälle att i fråga om detta anslag, lika som i allmänhet, efter inkommen framställning fatta de beslut, till hvilka omständigheterna kunna föranleda.

Utskottet hemställer alltså, att Riksdagen må

a) till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som böra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 1,500 kronor; samt

b) medgifva, att af hvad vid 1902 års slut funnits oanvändt af de för åren 1899—1902 beviljade anslag för fortsatt utgifvande af svenska riksdagsakter m. m. ett belopp af 1,500 kronor må användas för fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af handlingar, tillhörande urkundssamlingen Konung Gustaf I:s registratur.

Ang. arfvoden åt e. o. tjänstemän vid landsarkiven. [24.]

28:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad som skett för innevarande år, på extra stat för år 1905 anvisa:

a) till arfvode åt en *amanuens vid landsarkivet i Uppsala* 1,800 kronor;

b) till arfvode åt en *amanuens vid landsarkivet i Lund* 1,800 kronor; samt

c) för *beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena* 1,300 kronor;

dock, hvad angår hvart och ett af de två förstnämnda beloppen, med rätt för Kungl. Maj:t att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga.

Ang. anordnande af elektrisk belysning i landsarkivet och universitetsbiblioteket i Uppsala. [25.]

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till *anordnande af elektrisk belysning för landsarkivet och universitetsbiblioteket i Uppsala* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 11,000 kronor, dels ock i sammanhang härmed medgifva, att underhålls- och driftkostnaden för belysningen må ej blott vid landsarkivet, utan jämväl vid universitetsbiblioteket mot behörig redovisning gäldas af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 102—108.

Enligt hvad i ärendet blifvit upplyst, har vid de svenska riks- och landsarkiven hittills icke förekommit elektrisk belysning, och har detta tvifvelsutan varit beroende därpå, att konstgjord belysning ansetts böra ur eldfarans synpunkt helt och hållet undvikas vid dessa institutioner med deras mestadels alldeles oersättliga samlingar. Utskottet har ej heller funnit tillräckliga skäl vara anförda till anordnande af elektrisk belysning vid landsarkivet i Uppsala. Hvad angår anordnandet af elektrisk belysning vid universitetsbiblioteket i Uppsala, synes framställningen härom närmast hafva varit föranledd af tanken på sådan belysnings införande vid landsarkivet och på lämpligheten af ett samtidigt ordnande af belysningsförhållandena vid de båda institutionerna; och ett afslag å Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning torde icke för biblioteket komma att medföra några afsevärda olägenheter. Utskottet har så mycket mindre ansett sig kunna tillstyrka Riksdagen att anslå medel till införande af elektrisk belysning vid biblioteket, som, enligt hvad utskottet erfarit, under den senaste tiden tvifvelsmål lärer hafva yppats, huruvida elektrisk belysning bör i biblioteksbyggnader komma till användning och det till och med förekommit, att vid bibliotek i utlandet

elektrisk belysning blifvit med hänsyn till dess förmodade eldfarlighet utbytt mot gasbelysning.

Då utskottet på dessa skäl icke ansett sig kunna tillstyrka hvad af Kungl. Maj:t i nu ifrågavarande punkt blifvit föreslaget, får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Nationalmuseum.

30:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må jämväl för år 1905 anvisa ett extra anslag af 5,100 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*. [26.]

Ang. statens konstindustriella samlingar.

31:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899—1904 ägt rum, må för anordnande af *nattlig bevakning vid nationalmuseibyggnaden* anvisa på extra stat för år 1905 ett anslag af 2,000 kronor. [27.]

Ang. bevakning af nationalmuseibyggnaden.

32:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1901—1904 ägt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyrsamlingen* i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,000 kronor. [28.]

Ang. biträde vid handtecknings- och gravyrsamlingen m. m.

33:o) Sedan i anledning af en utaf Kungl. Maj:t gjord framställning om anslag för *restaurering af taflor*, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kungl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar, 1899 års Riksdag för berörda ändamål beviljat 25,000 kronor, däraf för hvart och ett af åren 1900, 1901, 1902 och 1904 anvisats 5,000 kronor, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det [29.]

Ang. restaurering af taflor, tillhörande statens konstsamlingar.

sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1905 anvisa återstoden, 5,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kungl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1905 anvisa återstoden, 5,000 kronor.

Lifrustkammaren.

Ang. tillsyn, underhåll och vård af samlingarna.

[30.]

34:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad som skett för innevarande år, för *tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 6,200 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

Ang. betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassor.

[31.]

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte för *betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassor* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 110 och 111.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassor på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Ang. förstärkande af det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner.

[32.]

36:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad af departementschefen till statsrådsprotokollet i detta ärende, sid. 111, anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 2,970 kronor.

Universiteten.

37:o) Sedan dels 1900 års Riksdag på Kungl. Maj:ts framställning för anställande under sex år vid universitetet i Uppsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* beviljat ett anslag af 36,000 kronor, hvaraf på extra stat för hvartdera af åren 1901, 1902 och 1903 anvisats 6,000 kronor, dels ock 1903 års Riksdag i anledning af Kungl. Maj:ts framställning, för höjande under åren 1904, 1905 och 1906 af de till samma lektorer utgående arfvoden, beviljat ett anslag af 9,000 kronor samt däraf och af det förut för anställande af dessa lektorer beviljade anslaget å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 9,000 kronor, att utgå med 3,000 kronor till enhvar af nämnda lektorer, under villkor att han åtoge sig att meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, hvarom föreskrift kunde varda i behörig ordning meddelad, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 9,000 kronor. Ang. universitetslektorer i Uppsala. [33.]

Det reglemente för universitetslektorerna, som af Kungl. Maj:t den 4 december 1903 blifvit fastställdt till efterrättelse från och med år 1904, finnes intaget i statsrådsprotokollet (sid. 112—113).

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, för anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 9,000 kronor.

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en *lärare vid universitetet i Uppsala*, som kan finnas villig och lämplig att därstädes i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t funne godt utfärda, meddela undervisning *i finsk-ugriska språk*, särskildt lappska och finska, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 3,500 kronor. Ang. lärare i finsk-ugriska språk i Uppsala. [34.]

Beträffande de skäl, som anförts för detta anslagskraf, hänvisas till statsrådsprotokollet, sid. 113—120.

I sammanhang med behandlingen af Kungl. Maj:ts berörda förslag har utskottet haft att taga under öfvervägande en af herr *G. Kronlund m. fl.* inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 105), däri yrkats, att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts framställning om beviljande å extra

stat under åttonde hufvudtiteln af ett anslag å 3,500 kronor för uppehållande af undervisning i finsk-ugriska språk, särskildt finska och lappska, vid Uppsala universitet, ville å ordinarie stat för år 1905 under samma hufvudtitel till en personlig extra ordinarie professur i finsk-ugrisk språkvetenskap för docenten vid samma universitet, filosofie doktor K. B. Wiklund bevilja ett anslag å 4,500 kronor med skyldighet för innehafvaren att meddela undervisning och fullgöra öfriga akademiska skyldigheter i den utsräckning, som för öfriga e. o. professorer vore föreskrifvet eller kunde komma att föreskrifvas.

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sitt förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Utskottet har funnit giltiga skäl vara anförda för Kungl. Maj:ts förslag, att det anslag till arfvode åt en lärare i finsk-ugriska språk, som för hvart och ett af åren 1899—1904 af Riksdagen beviljats att utgå med 2,500 kronor årligen, skulle för år 1905 bestämmas till 3,500 kronor. Hvad däremot beträffar det genom ofvanberörda motion väckta förslaget om uppförande å ordinarie stat af ett anslag å 4,500 kronor till en personlig extra ordinarie professur i finsk-ugrisk språkvetenskap för docenten K. B. Wiklund, hvilket förslag på grund af framställning från vederbörande universitetsmyndigheter varit föremål för Kungl. Maj:ts pröfning, men därvid icke ansetts böra föreläggas Riksdagen, kan utskottet icke förorda detsamma.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att i sammanhang med ifrågavarande arfvodesförhöjning bör lämnas föreskrift därom, att läraren i finsk-ugriska språk skall vara skyldig att examinera i sin vetenskap; och synes Riksdagens beslut böra i enlighet härmed affattas.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med afslag å herr G. Kronlunds m. fl. förevarande motion, må till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala, som kan finnas villig och lämplig att därstädes i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t finner godt utfärda, meddela undervisning och anställa examina i finsk-ugriska språk, särskildt lappska och finska, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 3,500 kronor.

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till inköp af *nya mikroskop för den histologiska undervisningen inom den medicinska fakultetens vid universitet i Uppsala anatomiska institution* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Ang. inköp af mikroskop för den histologiska undervisningen i Uppsala.

De skäl, hvarå framställningen grundats, återfinnas i statsrådsprotokollet, sid. 121—123. [35.]

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl hemställer utskottet,

att Riksdagen må till inköp af nya mikroskop för den histologiska undervisningen inom den medicinska fakultetens vid universitetet i Uppsala anatomiska institution på extra stat för år 1905 bevilja ett belopp af 4,000 kronor.

40:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *anskaffande till användning å det akademiska sjukhuset i Uppsala af en röntgenapparat* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

Ang. anskaffande af en röntgenapparat för det akademiska sjukhuset i Uppsala.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 123—125. [36.]

Utskottet, som funnit giltiga skäl vara anförda för Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att Riksdagen må för anskaffande till användning å det akademiska sjukhuset i Uppsala af en röntgenapparat på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

41:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet, sid. 125 och 126, anfört, får utskottet hemställa,

Ang. seismologiska undersökningar vid meteorologiska institutionen i Uppsala.

att Riksdagen må till aflöning åt en *assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala* samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade *seismologiska undersökningarna* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 2,000 kronor. [37.]

42:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. universitetsbiblioteket i Uppsala.

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900—1904 ägt rum, må på extra stat för år 1905 anvisa ett [38.]

belopp af 3,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala.*

Ang. gymnastik- och idrotts-inrättning i Uppsala. [39.]

43:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels*, med godkännande af en i det större akademiska konsistoriets i Uppsala protokoll för den 19 september 1903 intagen öfverenskommelse rörande af studentkåren erbjuden gåfva å 80,000 kronor, bevilja ett anslag å 210,840 kronor att, jämte erforderlig del af samma gåfva och sedan en i öfverenskommelsen angifven deposition ägt rum, användas till *uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, *dels* af berörda anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 70,000 kronor,

dels ock medgifva, att till utrymme för idrottsplats må åt universitetet upplåtas ett å uppgjord situationsplan angifvet jordområde om 3,42 hektar af de landshöfdingen i Uppsala län förut på lön anslagna, numera till statsverket indragna löningsjordarna inom Uppsala stads område, att tillträdas den 14 mars 1905, med rätt för vederbörande arrendator af samma jordområde att därefter åtnjuta ett årligt afdrag å arrendet af 255 kronor och med skyldighet för universitetet ej mindre att till arrendatorn utgifva ersättning för den förlust, honom tillskyndades genom områdets afträdande före kontraktstidens utgång, än äfven att, därest området icke vidare komme att användas till idrottsplats vid universitetets gymnastiska institution, återställa detsamma till statsverket i enahanda skick, som det vid upplåtelsen befunnes äga.

Med afseende å utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 126—156.

År 1903 föreslog Kungl. Maj:t Riksdagen att bevilja ett anslag å 307,233 kronor att, jämte ett af studentkåren i Uppsala erbjudet bidrag å 50,000 kronor, användas till uppförande af gymnastikbyggnad och anordnande af idrottsplats vid universitetet i Uppsala, äfvensom att i fråga om upplåtelse af jord för idrottsplatsen lämna medgifvande, motsvarande det, som nu blifvit ifrågasatt. I anledning häraf förklarade Riksdagen i skrifvelse den 22 maj 1903, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, att Riksdagen funnit syftet med förslaget — att bereda den vid Uppsala universitet studerande ungdomen tillfälle till nyttiga kroppsöfningar — behjärtansvärdt, men likväl icke kunnat medgifva, att staten skulle för detta ändamål ikläda sig så stora uppoffringar, som ifrågasatts och som, i händelse den föreslagna anläggningen komme

till utförande, ytterligare skulle för framtiden erfordras till dess förvaltning och underhåll. Visserligen ansåge Riksdagen universitetet kunna äga berättigade anspråk på att erhålla en egen gymnastikbyggnad, men då förslaget i denna del syntes vara alltför stort tilltaget, hade Riksdagen icke kunnat på grund af Kungl. Maj:ts berörda framställning bevilja något anslag för ändamålet.

I den nu till Riksdagens afgörande föreliggande framställningen ifrågasättes icke något statsanslag för anordnande af idrottsplats, hvilken beräknats kunna bekostas med de af studentkåren ursprungligen anslagna medlen, och det för gymnastikhuset afsedda anslagsbeloppet har i afsevärd mån nedbringats dels genom vissa inskränkningar i byggnadsplanen och dels genom ökning af studentkårens bidrag med 30,000 kronor, hvilket belopp med tillägg af 5,000 kronor, hvarmed kostnaderna för idrottsplatsens anläggande beräknats understiga det af studentkåren först erbjudna anslaget å 50,000 kronor, ansetts motsvara kostnaderna för inredande af simhallen, ungefär 35,000 kronor.

Med hänsyn till de sålunda minskade krafven på statsverket har utskottet, ehuru gymnastikhuset äfven enligt den senast uppgjorda planen synes vara större tilltaget, än som varit behöfligt, ansett sig böra förorda Kungl. Maj:t nu gjorda framställning.

Härvid har likväl utskottet, i anledning af de i statsrådsprotokollet lämnade meddelanden angående för framtiden behöfliga årliga anslag, ansett sig böra uttala, att de årliga utgifterna för gymnastikinstitutionen synas vara i åtskilliga afseenden alltför högt tilltagna och att under inga omständigheter idrottsplatsens underhåll bör bekostas af staten.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

a) med godkännande af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 omförmälda, i det större akademiska konsistoriets i Uppsala protokoll för den 19 september 1903 intagna öfverenskommelse rörande den af studentkåren erbjudna gåfva å 80,000 kronor, bevilja ett anslag å 210,840 kronor att, jämte erforderlig del af samma gåfva och sedan den i öfverenskommelsen angifna deposition ägt rum, användas till uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, samt af berörda

anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 70,000 kronor; samt

b) medgifva, att till utrymme för idrottsplats må åt universitetet upplåtas ett å uppgjord situationsplan angifvet jordområde om 3,42 hektar af de landshöfdingen i Uppsala län förut på lön anslagna, numera till statsverket indragna löningsjordarna inom Uppsala stads område, att tillträdas den 14 mars 1905, med rätt för vederbörande arrendator af samma jordområde att därefter åtnjuta ett årligt afdrag å arrendet af 255 kronor och med skyldighet för universitetet ej mindre att till arrendatorn utgifva ersättning för den förlust, honom tillskyndas genom områdets afträdande före kontraktstidens utgång, än äfven att, därest området icke vidare kommer att användas till idrottsplats vid universitetets gymnastiska institution, återställa detsamma till statsverket i enahanda skick, som det vid upplåtelsen befinnes äga.

Ang. utgifvande i tryck af anteckningar efter juridiska föreläsningar. [40.]

44:o) Sedan i anledning af Kungl. Maj:ts framställningar Riksdagen för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, beviljat på extra stat för hvartdera af åren 1901, 1902 och 1903 ett belopp af 4,000 kronor samt för år 1904 ett anslag af 6,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t kunde finna godt bestämma, har Kungl. Maj:t nu, af skäl, som angifvas i statsrådsprotokollet, sid. 156—159, föreslagit Riksdagen att för enahanda ändamål på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 5,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t kan finna godt bestämma.

Ang. arfvoden till universitetslektorer i Lund. [41.]

45:o) Sedan, i anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, dels 1901 års Riksdag för anställande under sex år från och med år 1902 af *lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund* beviljat ett anslag af 36,000 kronor, hvaraf för hvart och ett af åren

1902 och 1903 anvisats ett belopp af 6,000 kronor, dels ock 1903 års Riksdag för höjande under åren 1904—1907 af de till samma lektorer utgående arfvoden beviljat ett anslag af 12,000 kronor samt däraf och af det förut för anställande af dessa lektorer beviljade anslaget å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 9,000 kronor att utgå med 3,000 kronor till enhvar af nämnda lektorer, under villkor att han åtoge sig att meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, hvarom föreskrift kunde varda i behörig ordning meddelad, har nu Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 9,000 kronor.

I statsrådsprotokollet, sid. 112 och 113, finnes intaget det reglemente för universitetslektorerna, som den 4 december 1903 blifvit af Kungl. Maj:t fastställdt till efterrättelse från och med år 1904.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken på extra stat för år 1905 anvisa af förut beviljadt anslag ett belopp af 9,000 kronor.

Ang. en lärareplats i entomologi i Lund.

46:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet, sid. 160, i detta ärende anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1904 ägt rum, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi* och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå. [42.]

Ang. föreståndare för historiska museet i Lund.

47:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för aflönande af en föreståndare för *universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att utföra det arbete, som det mindre akademiska konsistoriet finner skäl att bestämma. [43.]

Ang. instrument m. m. för fysiska institutionen i Lund.

[44.]

48:o) Sedan 1903 års Riksdag för inköp af instrument och inredningsartiklar för *fysiska institutionen vid universitetet i Lund* beviljat ett anslag af 10,000 kronor samt däraf anvisat på extra stat för år 1904 ett belopp af 2,500 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för inköp af instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1905 anvisa af förut beviljadt anslag ett belopp af 2,500 kronor.

Ang. Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.

[45.]

49:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till betäckande af kostnader för utrustning af den kirurgiska afdelningen af *Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* samt för anordningar för mattransporter inom lasarettsområdet m. m., enligt af Malmöhus läns landsting år 1903 pröfvade förslag, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af högst 23,138 kronor, att användas i den mån motsvarande belopp af ett utaf landstinget beviljadt förslagsanslag å 23,137 kronor 50 öre för ändamålet toges i anspråk och under den kontroll, Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva.

Den af departementschefen lämnade utredning af detta ärende återfinnes å sid. 161—167 i statsrådsprotokollet.

På de skäl, som till stöd för Kungl. Maj:ts framställning åberopats, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må såsom bidrag till betäckande af kostnader för utrustning af den kirurgiska afdelningen af Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund samt för anordningar för mattransporter inom lasarettsområdet m. m., enligt af Malmöhus läns landsting år 1903 pröfvade förslag, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af högst 23,138 kronor, att användas i den mån motsvarande belopp af landstingets förslagsanslag å 23,137 kronor 50 öre för ändamålet tages i anspråk och under den kontroll, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

50:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1904 ägt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1905 åt *kamreraren vid universitetet i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år anvisa 750 kronor, däraf 150 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Ang. lönetillägg åt akademikamreraren O. G. Regnell. [46.]

51:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1900—1904 ägt rum, må till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* för år 1905 på extra stat anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Ang. extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund. [47.]

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

52:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 750 kronor.

Ang. arfvode åt en amanuens vid medicinska polikliniken. [48.]

53:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 750 kronor.

Ang. arfvode åt en amanuens vid kirurgiska polikliniken. [49.]

54:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatriska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 750 kronor.

Ang. arfvode åt en amanuens vid oftalmiatriska polikliniken. [50.]

Ang. arfvode åt en amanuens vid gynekologiska kliniken.

[51.]

55:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, för år 1905 på extra stat anvisa 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus.*

Ang. städning och uppassning vid hygieniska institutionen.

[52.]

56:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1903 och 1904 ägt rum, till *städning och uppassning vid karolinska mediko-kirurgiska institutets hygieniska institution* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 500 kronor.

Ang. kliniker för barnsjukdomar.

[53.]

57:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, må på extra stat för år 1905 anvisa:

a) till en *pedriatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn* ett belopp af 1,800 kronor; och

b) till en *poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm* 2,800 kronor, att utgå under villkor att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1905.

Ang. materiel för oftalmiatriska kliniken.

[54.]

58:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t därom föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatriska kliniken* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 500 kronor.

Ang. teckningar i vetenskapliga ändamål.

[55.]

59:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, på sätt för de senare åren ägt rum, må till bekostande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisa ett extra anslag för år 1905 af 1,500 kronor.

60:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande *undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker* under den tid af år 1905, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

Ang. undervisning och sjukvård vid de obstetriska och gynekologiska klinikerna. [56.]

Allmänna läroverken och pedagogierna.

61:o) I den under punkten 1:o) omförmälda särskilda proposition den 31 december 1903 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1905 bevilja för *tillfällig löneförbättring* åt lärare vid allmänna läroverk och pedagogier ett anslag af 103,700 kronor och till *arfvoden åt extra och vikarierande lärare* och lärarinnor vid de allmänna läroverken ett anslag af 150,000 kronor.

Öfver denna Kungl. Maj:ts framställning kommer det af Riksdagen den 9 sistlidne februari tillsatta särskilda utskott att framdeles under Riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Ang. tillfällig löneförbättring m. m. [57.]

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

62:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet, sid. 170, anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till *resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor*, under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisa på extra stat för år 1905 ett belopp af 6,000 kronor.

Ang. resestipendier åt lärarinnor. [58.]

Högre lärarinneseminariet.

63:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. uppehållande af undervisningen. [59.]

att Riksdagen må för *uppehållande af undervisningen vid högre lärarinneseminariet* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 8,000 kronor.

Ang. fjärde årskurs m. m. [60.]

64:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa

a) för uppehållande af *den valfria fjärde årskursen vid högre lärarinneseminariet* ett belopp af 3,000 kronor; samt

b) för beredande af *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och därmed förenade normalskolan för flickor ett belopp af 5,000 kronor.

Folkundervisningen.

Ang. nybyggnadsarbeten vid folkskoleseminariet i Linköping. [61.]

65:o) Sedan i anledning af därom gjord framställning 1903 års Riksdag för uppförande på *folkskoleseminariets i Linköping* tomt af en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik beviljat ett anslag af 49,500 kronor och däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 25,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1905 anvisa återstoden af det sålunda beviljade anslaget, eller 24,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för uppförande på folkskoleseminariets i Linköping tomt af en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik på extra stat för år 1905 anvisa återstoden af förut beviljadt anslag, eller 24,500 kronor.

Ang. de med folkskoleseminarierna i Kalmar och Landskrona förenade öfningsskolorna. [62.]

66:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet, sid. 171—173 anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för uppehållande af undervisning uti *folkskolans högre afdelningar vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar och Landskrona förenade öfningsskolorna* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 3,460 kronor.

Ang. nybyggnad för folkskoleseminariet i Härnösand m. m.

67:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att statens rätt till den af *folkskoleseminariet i Härnösand* disponerade tomt jämte därå befintliga byggnader finge emot utbyte af annan mark öfverlåtas till Härnösands stad i öfverensstämmelse med ett af stadsfullmäktige i Härnösand enligt beslut den 9 december 1902 gjordt anbud, *dels ock* bevilja för erläggande af en enligt samma beslut fordrad mellangift ett belopp af 26,000 kronor samt till utförande å det tillbytta området, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, af vissa byggnadsarbeten äfvensom anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet ett belopp af 226,000 kronor, eller sammanlagdt 252,000 kronor, och däraf på extra stat för år 1905 anvisa 80,000 kronor. [63.]

Af statsrådsprotokollet inhämtas, att innebörden af stadsfullmäktiges i Härnösand omförmälda anbud är, att staden till staten för seminariets behof med äganderätt öfverlåter ett jordområde om tillhopa 29,617 kvadratmeter jämte åbyggnader på de villkor, att godkännande af anbudet sker före den 1 januari 1905, att staten, som ensam skall hafva stängselskyldighet mot omgifvande vretar, till staden öfverlämnar de nuvarande seminariebyggnaderna med område, utgörande 8,400 kvadratmeter, däraf 707 kvadratmeter äro af ofri natur, samt att staten dessutom till staden erlägger en mellangift af 26,000 kronor.

Beträffande utredningen af detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 173—193.

På de skäl, som blifvit af departementschefen anförda, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

dels medgifva, att statens rätt till den af folkskoleseminariet i Härnösand disponerade tomt jämte därå befintliga byggnader må emot utbyte af annan mark öfverlåtas till Härnösands stad i öfverensstämmelse med det af stadsfullmäktige i Härnösand enligt beslut den 9 december 1902 gjorda anbud;

dels ock bevilja för erläggande af den enligt samma beslut fordrade mellangift ett belopp af 26,000 kronor samt till utförande å det tillbytta området, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, af vissa byggnadsarbeten äfvensom anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet ett belopp af 226,000 kronor eller sammanlagdt 252,000 kronor och däraf på extra stat för år 1905 anvisa 80,000 kronor.

Ang. repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare.

[64.]

68:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 193 och 194, anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af *repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 7,000 kronor.

Ang. upphjälpande af skolväsendet inom Vilhelmina, Risbäcks och Arjepluogs församlingar.

[65.]

69:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* på extra stat för år 1905 bevilja för beredande af möjlighet till *skolgång för fattiga barn inom Vilhelmina församlings fjälltrakter och inom Risbäcks kapellförsamling* ett anslag af 5,000 kronor, att användas enligt de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 angifna, för år 1904 gällande grunder, samt för beredande af möjlighet till *skolgång för fattiga, inom Arjepluogs församling på längre afstånd från församlingens skolor boende, skolpliktiga barn* ett anslag af 2,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela, *dels ock* bevilja ett anslag af 1,800 kronor, att användas såsom bidrag till uppehållande under åren 1905—1907 af *en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola*, samt häraf på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 600 kronor.

I fråga om de skäl, som anförts för ifrågavarande framställning, tillåter sig utskottet att hänvisa till sid. 194—201 i statsrådsprotokollet.

Emot Kungl. Maj:ts framställningar om beviljande af anslag för möjliggörande af skolgång för fattiga barn inom Vilhelmina och Risbäcks församlingar samt för uppehållande af en flyttande folkskola inom Arjepluogs församling, för hvilka ändamål statsanslag äro för innevarande år beviljade, har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

Däremot har utskottet hyst någon tvekan, huruvida det för möjliggörande af skolgång för fattiga barn inom vissa delar af Arjepluogs församling begärda anslaget af 2,000 kronor bör af Riksdagen beviljas. Då församlingen, enligt hvad upplyst blifvit, genom utstämpling af skog, som är bestämd att äga rum år 1906, har att påräkna en inkomst af öfver 300,000 kronor, synes det icke hafva bort vara för församlingen omöjligt att utan statens medverkan bestrida de för ändamålet behöfliga kostnaderna. Hvad angår den af församlingens skolråd (se statsrådsprot. sid. 197) uttalade åsikten, att äfven i de fall, då föräldrarna till barn, som vore boende på längre afstånd från skola, kunde bekosta barnens inackordering

i skolans närhet och därigenom möjliggöra deras skolgång, det skulle vara obilligt och orättvist, att denna kostnad bestriddes af föräldrarna, då svenska folket i allmänhet finge folkskoleundervisning för sina barn utan dylik inackorderingskostnad, måste utskottet på det bestämdaste ogilla denna uppfattning.

Då det emellertid synes vara fara värdt, att, i händelse förevarande anslag icke skulle blifva beviljadt, ett afsevärdt antal af församlingens skolpliktiga barn skulle komma att sakna undervisning, anser sig utskottet böra tillstyrka äfven detta anslag.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

a) för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga barn inom Vilhelmina församlings fjälltrakter och inom Risbäcks kapellförsamling på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 5,000 kronor, att användas enligt de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 angifna, för år 1904 gällande grunder;

b) för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, inom Arjepluogs församling på längre afstånd från församlingens skolor boende, skolpliktiga barn på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 2,000 kronor, att användas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela; samt

c) bevilja ett anslag af 1,800 kronor, att användas såsom bidrag till uppehållande under åren 1905—1907 af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola, samt häraf på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 600 kronor.

70:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. understöd till mindre bemedlade lärjungar vid folkhögskolor. [66.]

att Riksdagen må till *understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under villkor att sådant understöd endast får tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev aderton år och af kvinnlig elev sexton år,

samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 25,000 kronor.

Ang. resestipendier åt rektorer m. fl. vid seminarierna.

[67.]

71:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna*, under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

Ang. resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor.

[68.]

72:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1900—1904 ägt rum, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 4,000 kronor, att användas till *resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor* enligt de villkor och bestämmelser, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

De tekniska läroverken.

Ang. förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan.

[69.]

73:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 17,500 kronor.

På sätt här ofvan under punkten 20:o) omförmälts, har i två särskilda motioner, väckta den ena i Första Kammaren af friherre G. Tamm och den andra i Andra Kammaren af herr J. E. von Krusenstjerna, föreslagits, att Riksdagen ville, för ombildning af det nuvarande lektoratet i konstruktion af enkla maskindelar, med en å stat uppförd aflöning af 3,000 kronor, till en professur i konstruktion af maskinelement och hissinrättningar m. m., med en aflöning af 6,000 kronor, höja det till tekniska högskolan utgående ordinarie anslaget med 3,000 kronor; samt att, vid bifall härtill, det af Kungl. Maj:t till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan begärda anslaget af 17,500 kronor å extra stat för år 1905 måtte med 1,500 kronor nedsättas till 16,000 kronor.

På anförda skäl har utskottet i förenämnda punkt 20:o) afstyrkt ifrågavarande motioner och hemställt om afslag å desamma i hvad de afsåge det ordinarie anslaget till tekniska högskolan.

Under åberopande af hvad utskottet sålunda i detta ämne anfört och föreslagit samt då enahanda belopp, som för år 1904 beviljats till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan, synes böra jämväl utgå för år 1905, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, med afslag å herrar friherre Tamms och von Krusenstjernas ofvannämnda motioner i hvad de skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag om beviljande å extra stat af anslag till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan, till detta ändamål på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 17,500 kronor.

Ang. förstärkning af lärarekrafterna m. m. vid tekniska skolan i Stockholm. [70.]

74:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa

a) till *förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm* 2,000 kronor; samt

b) till inköp och underhåll af *inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola* 750 kronor;

eller tillhopa 2,750 kronor.

Ang. tekniska elementarskolan i Norrköping. [71.]

75:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1905 anvisa för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Norrköping* till betjäningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisningen i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor samt till bibliotek och samlingar 300 kronor, eller tillhopa 2,800 kronor.

Ang. tekniska elementarskolan i Malmö. [72.]

76:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Malmö* på extra stat för år 1905 anvisa till betjäningens aflöning 850 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,700 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 3,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 4,000 kronor,

till en parallellfackafdelning i tredje årskursen 1,500 kronor samt till komplettering af undervisningsmateriel 500 kronor, eller tillhopa 12,050 kronor.

Ang. anslag till tekniska elementarskolan i Örebro. [73.]

77:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1905 anvisa till betjäningens aflöning 750 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, till arfvode åt en extra lärare i ren matematik och fysik i skolans parallellafdelningar 2,500 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 2,475 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 3,680 kronor samt till en parallellafdelning i tredje årskursen 3,340 kronor, eller tillhopa 16,045 kronor.

Ang. anslag till tekniska elementarskolan i Borås. [74.]

78:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Borås* på extra stat för år 1905 anvisa till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor, till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor, eller tillhopa 3,850 kronor.

Ang. tekniska elementarskolan i Härnösand. [75.]

79:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Härnösand* på extra stat för år 1905 anvisa till undervisning i svenska språket 400 kronor, till undervisning i främmande språk 800 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 4,200 kronor och till betjäningens aflöning 850 kronor, eller tillhopa 6,250 kronor.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 206—208.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har emellertid härvid velat framhålla önskvärdheten af, att, då anslag vare sig till aflöningar eller för tillgodoseende af ma-

teriella behof vid en eller annan af de tekniska elementarskolorna äskas, Riksdagen måtte erhålla fullständiga upplysningar angående de statsanslag och öfriga tillgångar, som vid de öfriga tekniska elementarskolorna kunna för motsvarande ändamål disponeras.

Under åberopande häraf hemställer utskottet,

att Riksdagen må, för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand på extra stat för år 1905 anvisa till undervisning i svenska språket 400 kronor, till undervisning i främmande språk 800 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 4,200 kronor och till betjäningens aflöning 850 kronor eller tillhopa 6,250 kronor.

Ang. lägre tekniska yrkesskolor. [76.]

80:o) Sedan 1903 års Riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts härom gjorda framställning, till understöd för tre år åt *lägre tekniska yrkesskolor* på det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903 angifna villkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 210,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 70,000 kronor, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af förenämnda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 70,000 kronor.

Det vid anslaget fästade villkor är, att det bidrag, som af de beviljade medlen kommer att utbetalas till understöd åt en skola, icke må öfverskjuta hvad vederbörande kommun kontant tillskjuter åt skolan.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor, samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 70,000 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

Ang. utvidgning af den kvinnliga lärokursen. [77.]

81:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för uppehållande af *undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid gymnastiska centralinstitutet* med ett ökadt antal elever anvisa på extra stat för år 1905 ett belopp af 4,700 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

Ang. repetitionskurser för barnmorskor. [78.]

82:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 209 och 210, anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 3,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, så vidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri under den tid, de genomgå dessa kurser.

Veterinärundervisningen.

Ang. ökning af lärare- och tjänstepersonal vid veterinärinstitutet i Stockholm m. m. [79.]

83:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1905 anvisa *dels* för anställande vid *veterinärinstitutet i Stockholm* af ett biträde vid den patologiskt-anatomiska och bakteriologiska afdelningen 2,000 kronor, en vaktmästare vid samma afdelning 900 kronor, en adjunkt vid den ambulatoriska kliniken med den undervisningsskyldighet därjämte, som af direktionen för institutet honom ålades, 3,500 kronor, däraf 2,500 kronor skulle betraktas såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, en port- och telefonvakt 800 kronor samt en nattvakt 900 kronor, *dels ock* för utvidgning af portvaktstugan vid institutet 3,000 kronor, eller tillhopa 11,100 kronor.

Beträffande den utredning, som ligger till grund för ifrågavarande förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till det i ärendet förda statsrådsprotokollet, sid. 210—222.

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka, att erforderliga medel beviljas för anställande vid den patologisk-anatomiska och bakteriologiska afdelningen af ett biträde, hvars aflöning likväl synes skäligen kunna bestämmas till 1,500 kronor, eller samma belopp, hvarmed åtskilliga assistenter vid universiteten aflönas. Däremot har utskottet icke funnit det vara visadt, att vid samma afdelning af veterinärinstitutet skulle behöfva anställas en särskild vaktmästare; och bör sålunda enligt utskottets åsikt det härför afsedda beloppet af 900 kronor icke af Riksdagen beviljas.

Hvad af Kungl. Maj:t blifvit föreslaget om anslag för anställande af en adjunkt vid den ambulatoriska kliniken, en port- och telefonvakt och en nattvakt, har utskottet af skäl, som anförts i statsrådsprotokollet, ansett sig böra tillstyrka.

Hvad beträffar frågan om utvidgning af institutets portvaktsstuga, har

utskottet, som till förberedande behandling emottagit Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af ny tomt åt veterinärinstitutet m. m., ansett nämnda fråga böra behandlas i sammanhang med de i berörda proposition omförmälda byggnadsfrågor, hvadan utskottet kommer att vid handläggningen af sagda proposition taga i ompröfning det nu föreliggande förslaget beträffande portvaktsstugan vid institutet.

Utskottet får alltså

a) hemställa, att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må på extra stat för år 1905 anvisa för anställande vid veterinärinstitutet i Stockholm af ett biträde vid den patologiskt-anatomiska och bakteriologiska afdelningen 1,500 kronor, en adjunkt vid den ambulatoriska kliniken, med den undervisningsskyldighet därjämte, som af direktionen för institutet honom ålägges, 3,500 kronor, däraf 2,500 kronor betraktas såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, en port- och telefonvakt 800 kronor samt en nattvakt 900 kronor, eller tillhopa 6,700 kronor; samt

b) anmäla, att utskottet framdeles under riksdagen kommer att afgifva yttrande angående Kungl. Maj:ts förslag till anslag för utvidgning af portvaktsstugan vid veterinärinstitutet.

Ang. veterinärinrättningen i Skara.

84:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 222, anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa åt *veterinärinrättningen i Skara* ett anslag af 900 kronor, däraf 200 kronor till aflönande af vikarie åt föreståndaren, 100 kronor till löneförbättring åt två drängar samt återstoden såsom bidrag till bestridande af utgifter för ved och lyse för elever och undervisningslokaler, undervisningsmateriel och onera m. m. [80.]

Vetenskapsakademien.

Ang. internationell katalog öfver naturvetenskaplig litteratur.

85:o) Sedan Riksdagen, med bifall till en af Kungl. Maj:t gjord framställning, dels för inlösen under fem år af fullständiga exemplar och enstaka delar af en *internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* beviljat ett belopp af 10,000 kronor och däraf på extra stat för hvart och ett af åren 1902, 1903 och 1904 anvisat 2,000 kronor, dels ock för upprätthållande under åren 1901—1904 af en för ifrågavarande [81.]

katalogarbete afsedd regionalbyrå för Sverige på extra stat anvisat för år 1902 2,000 kronor och för hvartdera af åren 1903 och 1904 1,600 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att dels af det beviljade anslaget för inlösen af omförmälda katalog på extra stat för år 1905 anvisa 2,000 kronor, dels ock för nämnda regionalbyrås uppehållande bevilja på extra stat för samma år ett belopp af 1,600 kronor.

Den utredning, som i denna fråga blifvit förebragt, innefattas å sid. 223 i statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må

a) af förut beviljadt anslag för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur på extra stat för år 1905 anvisa 2,000 kronor; samt

b) för upprätthållande under samma år af den för ifrågavarande katalogarbete anordnade regionalbyrån för Sverige bevilja på extra stat för år 1905 ett belopp af 1,600 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

Ang. inköp af åtskilliga föremål för statens historiska museum och myntkabinettet. [82.]

86:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till förvärfvande åt *statens historiska museum och myntkabinettet* af åtskilliga i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1904 omförmälda föremål på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 2,800 kronor.

De föremål, som i berörda framställning afses, äro enligt åberopade statsrådsprotokollet: en ringklocka från medeltiden från Borgstena kyrka i Skara stift med ett malmvärde af 462 kronor; en ringklocka med märkliga reliefer samt daterad 1473 från Bringetofta kyrka i Växjö stift med malmvärde af 741 kronor; vidare ett urval, i värde uppgående till 600 kronor, af för myntkabinettet behöfliga 4 stycken plåtmynt ur ett märkligt, i Riga hamn gjordt fynd af ej mindre än 77 svenska plåtmynt från åren 1652—1659; samt slutligen två silfverfynd, det ena från Gottland, bestående af öfver 40 armringar, delar af andra smycken samt 18 tackor m. m., det andra från Medelpad, innehållande ett större antal mynt från 900- och 1000-talen, smycken m. m. De båda silfverfynden hafva uppskattats till 500 kronor hvartdera.

I fråga om de skäl, som åberopats för dessa föremåls införlifvande med statens historiska museum och myntkabinettet, får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 224—225.

På grund af hvad till stöd för framställningen blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till förvärfvande åt statens historiska museum och myntkabinettet af åtskilliga i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 omförmälda föremål på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,800 kronor.

Musikaliska akademien.

87:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad i ärendet blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 225, anfördt, hemställer utskottet,

Ang. förbättrad undervisning åt elever vid musikkonservatorium. [83.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *anordnande af ökad undervisning vid musikkonservatorium* samt beredande af tillfälle för vissa elever vid konservatoriet till profundervisning i skola, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 6,532 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

88:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. museets etnografiska afdelning. [84.]

att Riksdagen må på extra stat jämväl för år 1905 anvisa ett anslag af 3,500 kronor till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning.*

89:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. museets afdelning för arkegoniater och fossila växter. [85.]

att Riksdagen må på extra stat jämväl för år 1905 anvisa ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter.

Meteorologiska centralanstalten.

Ang. väderlekstjänsten vid anstalten m. m.

[86.]

90:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af den i statsrådsprotokollet, sid. 226 och 227, i ärendet lämnade utredning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa:

a) till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 9,050 kronor, hvaraf 500 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten, filosofie doktorn Nils Ekholm och 3,000 kronor såsom anslag till vetenskapligt biträde vid väderlekstjänsten; samt

b) till upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare 300 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

Ang. läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma.

[87.]

91:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet, sid. 227 och 228, i detta ärende innehåller, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för *uppehållande af undervisningen vid läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma* på extra stat för år 1905 bevilja ett belopp af 16,400 kronor.

Ang. uppförande af en lärarebostad vid institutet för blinda å Tomteboda.

[88.]

92:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *uppförande vid institutet för blinda å Tomteboda af en byggnad*, afsedd att inrymma bostadslägenheter för en ämneslärare och två arbetslärare, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en för ändamålet upprättad ritning, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 23,000 kronor.

Den utredning, som i ärendet blifvit förebragt, återfinnes å sid. 228—232 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må för uppförande vid institutet för blinda å Tomteboda af en byggnad, afsedd att inrymma bostadslägenheter för en ämneslärare och två arbetslärare,

i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en för ändamålet upprättad, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 omförmäld ritning, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 23,000 kronor.

Ang. handtverksskolan i Kristinehamn för blinda. [89.]

93:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till *handtverksskolan i Kristinehamn för blinda* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

Ang. tryckning af blindskrifter m. m. [90.]

94:o) På grund af hvad Kungl. Maj:t därom föreslagit, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa:
a) till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor; och
b) till *understöd åt blindlärareelever* samt till *reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor.

Ang. resestipendier åt föreståndare m. fl. vid rikets abnormskolor. [91.]

95:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1904 ägt rum, må till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter), på de villkor och under de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 1,000 kronor.

Undervisningsanstalter för vanföra och lytta.

Ang. understöd till undervisningsanstalter för vanföra och lytta. [92.]

96:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalter för vanföra och lytta* samt till bekostande af dessa anstalters inspektion på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 8,000 kronor.

Den i ärendet förebragta utredningen innefattas å sid. 233—235 i atsrådsprotokollet.

På de skäl, som af departementschefen anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalter för vanföra och lytta samt till bekostande af dessa anstalters inspektion på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 8,000 kronor.

Diverse anslag.

Ang. religionsvård åt svenska sjömän m. fl. i utländska hamnar.

[93.]

97:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 235, anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1904 ägt rum, må för beredande af *religionsvård åt svenske sjömän i utländska hamnar* samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 15,000 kronor.

Ang. anställande af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen.

[94.]

98:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anställande intill 1905 års utgång af en *extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 4,827 kronor.

Utskottet tillåter sig att hänvisa till den utredning i ärendet, som innefattas å sid. 236—239 i statsrådsprotokollet.

På grund af hvad i ärendet förekommit, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för anställande intill 1905 års utgång af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 4,827 kronor.

Ang. åtgärder för en förbättrad religionsvård inom Luleå stifts lappsk-talande församlingar.

[95.]

99:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att bevilja till anställande af *fyra kontraktsadjunkter* inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 24,000 kronor, hvaraf 8,000 kronor på extra stat för år 1905, samt till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor på extra stat för år 1905, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare bestämmelser rörande anslagens användande.

I fråga om de skäl, hvarpå denna framställning grundats, tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 240—244.

Då under en följd af år tre med statsmedel aflönade kontraktsadjunkter varit anställda inom Södra lappmarkens kontrakt och de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, samt denna anordning visat sig nyttig och behöflig, har utskottet ansett härför erforderligt anslag böra fortfarande utgå. Däremot har utskottet icke funnit tillräckliga skäl vara anförda för att nu bevilja anslag till en fjärde kontraktsadjunkt, då, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelats, från och med den 1 januari 1903 en ny komministerstjänst blifvit inrättad inom Jockmocks församling och då — under förutsättning att utskottets i nästföregående punkt gjorda hemställan blifver af Riksdagen bifallen — en extra ordinarie prästman skulle komma att anställas vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen.

Utskottet, som sålunda anser anslaget böra utgå med samma belopp, som senare åren varit beviljadt, hemställer,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må på extra stat bevilja

a) till anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 18,000 kronor, däraf 6,000 kronor att utgå under år 1905; samt

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 3,300 kronor, däraf 1,100 kronor att utgå under år 1905.

Ang. åtgärder för en förbättrad religionsvård inom Luleå stifts finsktalande församlingar. [96.]

100:o) Sedan 1902 års Riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, på extra stat beviljat dels till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Västerbottens fjärde kontrakt 12,000 kronor, däraf 4,000 kronor att utgå under år 1903, dels till *resekostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, däraf 500 kronor att utgå under år 1903, dels ock till *två stipendier* för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor att utgå under år 1903, samt 1903 års Riksdag anvisat för år 1904 af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1905 anvisa återstoden af de beviljade beloppen, nämligen af anslaget till kontrakts-

adjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må af förut beviljade anslag på extra stat för år 1905 anvisa:

a) till anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt 4,000 kronor;

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor; samt

c) till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 1,500 kronor.

Ang. resestipendier åt prästmän. [97.]

101:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet, sid. 245, anfört, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *resestipendier åt prästmän*, under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisa på extra stat för år 1905 ett belopp af 5,000 kronor.

Ang. viss utredning rörande ecklesiastika boställen. [98.]

102:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet, sid. 245—247, anfört, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1903 och 1904 ägt rum, till bestridande af *kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen*, på extra stat för år 1905 anvisa ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

Ang. svenska fornskriftsällskapet. [99].

103:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, må jämväl för år 1905 på extra stat anvisa ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

Ang. nordiska museet. [100.]

104:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts framställning och under hänvisning till hvad i ärendet blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 248, anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 till *nordiska museet* anvisa ett belopp af 50,000 kronor, att, under villkor att utaf ledamöterna i museets nämnd en är af Kungl. Maj:t förordnad, ställas till nämndens förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

Ang. kulturhistoriska museet i Lund.

105:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *kulturhistoriska museet i Lund* på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 5,000 kronor, att ställas till styrelsens för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål. [101.]

Ang. Nordiskt medicinskt arkiv.

106:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 249, anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nordiskt medicinskt arkiv*» jämväl för år 1905 på extra stat anvisa ett anslag af 3,000 kronor. [102.]

Ang. tidskriften Acta mathematica.

107:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts framställning och under hänvisning till hvad i ärendet blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 249 och 250, anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1896—1904 ägt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1905 anvisa 3,000 kronor. [103.]

Ang. tidskriften Sfinx.

108:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet, sid. 250 och 251, anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1903 och 1904 ägt rum, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af *tidskriften Sfinx*, med villkor att dess utgifvare till universitetsbiblioteket i Uppsala öfverlämnar 40 [104.]

exemplar af tidskriften för att användas för bibliotekets bytesverksamhet med utlandet.

Ang. föreläsningskurser för arbetsklassen. [105.]

109:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd, under de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1904 angifna villkor, åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna *föreläsningskurser för arbetsklassen*, på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 125,000 kronor.

För år 1885 ställde Riksdagen till Kungl. Maj:ts förfogande under vissa villkor ett extra anslag af 15,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordnade föreläsningskurser för arbetsklassen. År efter år hafva sedermera anslag för nämnda ändamål af Kungl. Maj:t äskats och af Riksdagen beviljats. För hvart och ett af åren 1895 och 1896 har anslagsbeloppet bestämts till 25,000 kronor, för år 1897 till 30,000 kronor, för år 1898 till 35,000 kronor, för år 1899 till 45,000 kronor, för år 1900 till 55,000 kronor samt för hvart och ett af åren 1901 och 1902 till 65,000 kronor. För hvart och ett af åren 1903 och 1904 beviljades ett extra anslag af 100,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar under följande villkor:

att understödsbelopp, som utgåfves till hvarje anstalt eller förening, endast finge afse föreläsningskurser af nämnda slag och icke finge öfverstiga 3,000 kronor, för år räknadt;

att kommuner eller enskilda för anordnande af sådana föreläsningskurser tillsköte minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdades af en styrelse, som antoge föreståndare och lärare;

att föreläsningarna ordnades regelbundet, visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader och i väl afpassade kurser, dock att, hvad beträffade anstalt, som hade sin verksamhet å landsbygden eller dels i stad, dels å landet, Kungl. Maj:t ägde att härutinnan göra de eftergifter, som omständigheterna kunde påkalla;

att anstalten förfogade öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarna eller undervisningen blefve förbjudna; samt

att anstalten eller föreningen skulle vara skyldig att underkasta sig de villkor och kontroller, som i öfrigt af Kungl. Maj:t pröfvades nödiga och lämpliga.

Med erinran härom har departementschefen till statsrådsprotokollet meddelat, att ansökningar om understöd från berörda, för år 1904 anvisade anslag å 100,000 kronor inkommit från 311 särskilda anstalter eller föreningar, däribland 84, hvilka icke förut åtnjutit understöd för ifrågavarande ändamål. De af alla dessa anstalter och föreningar begärda understödsbelopp uppginge till sammanlagdt 156,861 kronor 30 öre, hvadan många af de begärda beloppen icke kunnat i sin helhet eller ens till någon del beviljas. Enär det sålunda visat sig, att intresset för anordnande af sådana föreläsningskurser, hvarom här vore fråga, så ökats, att ej heller det till 100,000 kronor förhöjda anslaget varit för det afsedda ändamålet tillräckligt, och då anledning icke förekomme till antagande, att detta intresse skulle under den närmaste framtiden minskas, syntes ett ökadt anslag för år 1905 vara af behofvet påkalladt. Departementschefen ansåge, att ökningen lämpligen kunde bestämmas till 25,000 kronor. Hvad anginge de villkor, som borde stadgas för erhållande af understöd från det sålunda ökade anslaget, syntes enahanda bestämmelser lämpligen kunna meddelas, som beslutits, då anslag för nämnda ändamål senast beviljats.

I sammanhang med behandlingen af Kungl. Maj:ts berörda förslag har utskottet haft att taga under ompröfning en af herr *J. G. Pettersson* inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 162), däri yrkats, att, därest det af Kungl. Maj:t under åttonde hufvudtiteln äskade anslag till understödjande af föreläsningskurser för arbetsklassen blefve af Riksdagen beviljadt, Riksdagen måtte besluta, att bidrag af samma anslag finge af Kungl. Maj:t tilldelas jämväl sådana å orter utom riket upprättade svenska föreläsningsföreningar eller af enskilda anordnade föreläsningskurser, som uppfyllde de af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna och af Riksdagen hittills vid dylika anslags beviljande fastställda villkor.

I fråga om de skäl, som motionären anfört till stöd för sitt förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Det af Kungl. Maj:t äskade förhöjda anslaget till understöd åt föreläsningskurser för arbetsklassen anser utskottet, på grund af hvad i ärendet blifvit upplyst, böra af Riksdagen beviljas.

Däremot kan utskottet icke tillstyrka den förändring i bestämmelserna rörande anslagets användning, som genom ofvanberörda motion blifvit föreslagen. Den ifrågasatta utsträckningen till föreläsningsföreningar utom Sverige af rätten till understöd af svenska staten skulle tvifvelsutan medföra ej oväsentligt stegrade anspråk på delaktighet i anslaget, hvilket redan nu är starkt anlitadt.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning och med afslag å herr J. G. Petterssons förevarande motion, må på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 125,000 kronor, att på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1904 angifna villkor användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen.

Ang. från universiteten anordnade föreläsningar utom universitetsstäderna.

110:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som från universiteten i Uppsala och Lund blefve på begäran vare sig af institution, som ej åtnjöte särskildt till föreläsningskurser för arbetsklassen beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år [106.] 1905 eller senare hållas *utom universitetsstäderna*, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 6,000 kronor, hvaraf 3,000 kronor till hvartdera universitetet, att utgå under villkor att den, som föreläsning begärt, för betäckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillsköte minst lika mycket som staten.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sidd. 252—255.

På grund af hvad i ärendet förekommit och under erinran, att enahanda anslag blifvit för ifrågavarande föreläsningskurser beviljade af 1902 och 1903 årens Riksdagar, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1905 såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till föreläsningskurser för arbetsklassen beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1905 eller senare hållas utom universitetsstäderna, anvisa ett belopp af 6,000 kronor, däraf 3,000 kronor till hvartdera universitetet, att utgå under villkor att den, som föreläsning begärt, för betäckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

111:o) Af herr *J. G. Pettersson*, med hvilken herrar *K. G. Karlsson* och *Henrik Hedlund* instämt, har i en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 161) föreslagits, att Riksdagen måtte till främjande af folkbildningsförbundets i Stockholm föreläsningsbyrås och centralbyråns för populärvetenskapliga föreläsningar i Göteborg för allmänheten afsedda föreläsningskurser på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 2,000 kronor, däraf 1,000 kronor till hvardera byrån.

Ang. ifrågasatt anslag till folkbildningsförbundet i Stockholm och centralbyrån för populärvetenskapliga föreläsningar i Göteborg.

Beträffande de skäl, som af motionären anförts för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

De populärvetenskapliga föreläsningar, som pläga hållas inom skilda delar af vårt land, äro — under förutsättning att de med hänsyn till ämnesval och föreläsningarnas beskaffenhet anordnas så, att de kunna af åhörarne fullt tillgodogöras — otvifvelaktigt förtjänta att af staten uppmuntras, på sätt också numera i många fall äger rum. De båda i motionen omförmälda föreningarna hafva äfven, såvidt med ledning af motionen kunnat bedömas, nedlagt ett erkännansvärdt arbete på befrämjande af föreläsningsverksamheten i landet. Emellertid har Riksdagen, som för åren 1903 och 1904 beviljat bidrag till täckande af kostnaden för de från universiteten anordnade föreläsningskurserna utom universitetsstäderna, enligt hvad af Riksdagens skrifvelse till Kungl. Maj:t den 15 maj 1902 framgår, ansett den omständigheten, att universitetslärarne åtagit sig ledningen af ifrågavarande gren af folkbildningsarbetet, innebära en garanti, att detta arbete skulle komma att utveckla sig i en sund och fosterländsk riktning. Då Riksdagens berörda uttalande synes innefatta en antydan, att ledningen af de populärvetenskapliga föreläsningarna inom landet, såvidt densamma skulle af staten understödjas, borde vara förlagd uteslutande till de vid universiteten för ändamålet bildade föreningarna, och goda skäl för en sådan uppfattning synas kunna anföras, anser utskottet, att, åtminstone för närvarande och intill dess frågan må hafva blifvit genom Kungl. Maj:ts försorg ytterligare utredd, statsunderstöd icke bör beviljas ifrågavarande två föreningar.

Utskottet hemställer alltså,

att herr J. G. Petterssons förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

112:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som vore afsedda att under sommaren 1905 *vid universitetet i Uppsala* för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 6,000 kronor. [107.]

Ang. sommarkurser vid universitetet i Uppsala.

I fråga om de skäl, hvarpå denna framställning grundats, får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 256—259.

Utskottet, som anser staten böra bidraga till täckande af kostnaderna för sommarkurserna i Uppsala 1905, har likväl icke funnit sig kunna tillstyrka beviljande af hela det för ändamålet äskade beloppet, hvilket utgör dubbelt mot hvad af 1903 års Riksdag beviljats för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1904 anordnas vid universitetet i Lund. Det nu ifrågavarande anslaget synes derför böra begränsas till 5,000 kronor; och hemställer alltså utskottet,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1905 vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas, på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 5,000 kronor.

Ang. utgifvande af ett arbete om S. Hedins senaste resa i Centralasien.

[108.]

113:o) Sedan 1903 års Riksdag med bifall till en af Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning beviljat för bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn *Sven Hedins resa i Centralasien* under åren 1899—1902 ett anslag af 75,000 kronor att fördelas på åren 1904, 1905 och 1906 med 25,000 kronor hvarje år samt utgå under vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903, punkten 112, angifna villkor och förbehåll, samt Riksdagen af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 25,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 25,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, för bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien under åren 1899—1902, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 25,000 kronor.

Ang. precisionsnivellerings-arbeten.

[109.]

114:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för afslutande af *precisionsnivelleringsarbetena* inom riket samt för bearbetning och offentliggörande af deras resultat på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 8,500 kronor.

De skäl, på hvilka Kungl. Maj:ts förevarande framställning är grundad, inhämtas af statsrådsprotokollet, sidd. 259—261.

På grund af hvad i ärendet förekommit, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för afslutande af precisionsnivelleringsarbetena inom riket samt för bearbetning och offentliggörande af deras resultat på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 8,500 kronor.

Ang. vattenhöjdmätningsstationer m. m. [110.]

115:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa för underhåll och tillsyn af de i riket inrättade *vattenhöjdmätningsstationerna m. m.* ett belopp af 2,800 kronor.

Ang. svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran. [111.]

116:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i detta ärende blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 262, anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för befrämjande af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger *svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran,* det år 1837 stiftade svenska nykterhetssällskapet, på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Ang. ifrågasatt anslag till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet.

117:o) Uti en inom Andra Kammaren af herr *J. G. Pettersson* m. fl. väckt motion (n:o 160) har föreslagits, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1905 till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet anslå ett belopp af 4,000 kronor att af förbundet användas under de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva.

I fråga om de skäl, hvarpå detta förslag grundats, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som under nästföregående punkt 116:o) tillstyrkt beviljande af 4,000 kronor för befrämjande af svenska sällskapets för nykterhet och folkuppfostran verksamhet, anser sig icke kunna på förslag af enskild motionär förorda, att äfven centralförbundet för nykterhetsundervisning skulle i sin verksamhet understödjas med statsmedel; och hemställer alltså utskottet,

att herr J. G. Petterssons förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Ang. utarbetande af en lärobok om rusdryckernas natur och verkningar.

118:o) Uti en inom Andra Kammaren af herr *S. Söderberg* väckt motion (n:o 39) har föreslagits, att Riksdagen måtte i skifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta en för vår folkundervisning afsedd lämplig lärobok med en kort och enkel framställning om rusdryckernas natur och verkningar, med särskild hänsyn till den enskilde, familjen och samhället i fysiskt, moraliskt och ekonomiskt afseende, samt att Riksdagen måtte för detta ändamål anvisa ett belopp af 1,500 kronor.

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sitt förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet anser sig böra erinra därom, att i kungl. cirkuläret den 4 november 1892, angående undervisning vid rikets allmänna läroverk, seminarier och folkskolor om de rusgifvande ämnenas natur och verkningar, föreskrifvits, bland annat, att professor R. Tigerstedts skrift »Om spritdryckerna» skulle utdelas till de lärare, hvilka det tillkomme att meddela berörda undervisning, för att tjäna såsom vägledning vid densamma. Huruvida annan för ifrågavarande ändamål afsedd lärobok nu bör komma till användning och huruvida i sådant fall ny lärobok lämpligen bör genom Kungl. Maj:ts försorg utarbetas, synes icke böra af Riksdagen afgöras; och hemställer alltså utskottet,

att herr S. Söderbergs förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Ang. tidskrift för landsmål m. m.

[112.]

119:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1904 ägt rum, må på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 3,650 kronor, att på de villkor, som Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften »*Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif.*

Ang. pedagogiska biblioteket i Stockholm.

[113.]

120:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 4,000 kronor till *pedagogiska biblioteket i Stockholm.*

121:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i detta ärende blifvit till statsrådsprotokollet, sid. 263, anfördt, får utskottet hemställa, att Riksdagen må till understöd, under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, åt de vid Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi* på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 3,100 kronor.

Ang. undervisningskurser för lärarinnor i huslig ekonomi. [114.]

122:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande under åren 1904 och 1905 af undervisningen vid *den med Uppsala enskilda läroverk förenade fackskolan för huslig ekonomi* på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 6,800 kronor, att utgå under de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Ang. fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. [115.]

Utredningen i detta ärende innefattas i statsrådsprotokollet, sid. 264—268.

Uti en inom Andra Kammaren af herr *Knut Almqvist* m. fl. väckt motion (n:o 67) har föreslagits, att Riksdagen för uppehållande under åren 1904 och 1905 af undervisningen vid den med Uppsala enskilda läroverk förenade fackskolan för huslig ekonomi måtte på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 10,800 kronor samt medgifva, att däraf finge för 1904 utgå 3,800 kronor, att utöfver redan tilldeladt anslag för sagda ändamål användas, allt under de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma.

I fråga om de skäl, som anförts för ifrågavarande förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Kungl. Maj:ts framställning, som afser att bereda den ifrågavarande fackskolan, hvilken af ett på 1904 års stat beviljadt anslag förut fått sig för samma år tilldeladt ett belopp af 3,200 kronor, ett statsbidrag af 5,000 kronor för hvartdera af åren 1904 och 1905, anser sig utskottet böra förorda. Det i motionen väckta förslaget, enligt hvilket för hvartdera af nämnda båda år beräknats ett statsbidrag af 7,000 kronor, anser utskottet däremot icke böra bifallas. Då ett förslag i samma syfte med anledning af styrelsens för Uppsala enskilda läroverk hos Kungl. Maj:t gjorda ansökning varit föremål för Kungl. Maj:ts pröfning och de skäl, som föranledt Kungl. Maj:t att icke i oförändrad form förelägga Riksdagen detsamma, framgå af statsrådsprotokollet, inskränker sig utskottet till att åberopa hvad däri af departementschefen blifvit yttradt.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning och med afslag å herr Almqvists m. fl. förevarande motion, i hvad den skiljer sig från berörda framställning, må för uppehållande under åren 1904 och 1905 af undervisningen vid den med Uppsala enskilda läroverk förenade fackskolan för huslig ekonomi på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 6,800 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Ang. dyrtidstillägg. [116.]

123:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1904 angifna grunder, af *dyrtidstillägg för år 1904 åt en del tjänstemän och betjänte* i ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk och kårer på extra stat för år 1905 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 450,000 kronor.

Öfver berörda framställning konmer utskottet att framdeles under Riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Ang. ersättning för förskott. [117.]

124:o) Af statsrådsprotokollet inhämtas, att statskontoret till ersättande anmält ett belopp af 898 kronor 5 öre, som på grund af kungl. brefvet den 24 maj 1901 af statskontoret under förskottstitel till gäldande af förskjutna kostnader för transport af handlingar till landsarkivet i Vadstena utanordnats dels till Östergötlands läns ränteri med 847 kronor 73 öre, dels ock till Skaraborgs läns ränteri med 50 kronor 32 öre.

För återgäldande af berörda förskott har Kungl. Maj:t, i enlighet med departementschefens hemställan, af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1905 af 899 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, till ersättning af förenämnda förskott, på extra stat för år 1905 anvisa ett anslag af 899 kronor.

Stockholm den 4 mars 1904.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservationer:

vid punkten 43:o) (angående gymnastik- och idrottsinrättning i Uppsala):

af herrar *J. A. Sjö*, *N. Nilsson* och *C. J. Ödman*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att hvad Kungl. Maj:t i detta ämne föreslagit icke måtte vinna Riksdagens bifall.

vid punkten 69:o) mom. b) (ang. anslag för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, inom Arjepluogs församling på längre afstånd från församlingens skolor boende, skolpliktige barn:

af herrar *P. Pehrson*, *J. A. Sjö*, *N. Nilsson* och *C. J. Ödman*, hvilka ansett utskottet hafva bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

vid punkten 117:o) (ang. herr J. G. Petterssons m. fl. motion om anslag till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet):

af herrar *D. Persson*, *P. Olsson* och *B. P. Ersson*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen, med bifall till herr J. G. Petterssons förenämnda motion, måtte på extra stat för år 1905 till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet anslå ett belopp af 4,000 kronor att af förbundet användas under de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva.

Det skulle här antecknas, att herr *S. G. von Friesen* icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling inom utskottet.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1904 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag.*				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	**Ecklesiastik-**
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—	Departementschefen
86,500	—	—	—	—	—	86,500	—	Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli *)
58,000	—	—	—	—	—	58,000	—	Riks- och landsarkiven. Nuvarande belopp
								Höjes för en arkivdepot i Visby med
78,700	—	—	—	—	—	78,700	—	Kungl. biblioteket
60,850	—	—	—	—	—	60,850	—	Nationalmuseum (däraf fem särskilda *reservationsanslag*
29,709	—	2,500	—	337,087	—	369,296	—	Kleresistaten. Nuvarande anvisning i kontant
								Höjes till ersättning för prostetunna för Skaftö för-
85,930	—	—	—	—	—	85,930	—	Domkapitlens expeditioner. Nuvarande belopp
								Höjes å anslagen till extra biträden och till vakt-
55,000	—	—	—	—	—	55,000	—	Lappmarks ecklesiastikverk, *förslagsanslag*
872,924	—	—	—	—	—	872,924	—	Universiteten (däraf 162,700 kronor, *förslagsansla*
								Tillkommer: till materiel vid kliniken för brösts'
								till aflöning åt ytterligare en ama-
								Lund
—	—	—	—	—	—	—	—	Akademiska sjukhuset i Uppsala, *förslagsanslag* (n
211,950	—	—	—	—	—	211,950	—	Karolinska mediko-kirurgiska institutet (däraf 14,
								Nuvarande belopp
								Tillkommer: höjning af anslaget för uppehållande af
								med
								till arfvoden åt dekanus och två pro-
								stitutets förvaltningsnämnd
3,344,761	—	—	—	—	—	3,344,761	—	Allmänna läroverken, *reservationsanslag* *)
5,000	—	—	—	—	—	5,000	—	Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna "
60,000	—	—	—	—	—	60,000	—	Understöd åt enskilda läroverk, *förslagsanslag*, h
347,500	—	—	—	—	—	347,500	—	Högre skolor för kvinnlig ungdom
Trpt 5,313,824	—	2,500	—	337,087	—	5,653,411	—	

*) Öfver detta anslag lärer särskilda utskottet framdeles afgifva utlåtande.

Litt. A.

riksstatens Åttonde hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
departementet.		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
.....		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....		86,500	—	—	—	—	—	86,500	—
.....	58,000: —								
.....	1,900: —	59,900	—	—	—	—	—	59,900	—
.....		78,700	—	—	—	—	—	78,700	—
å tillhopa 32,800 kronor)		60,850	—	—	—	—	—	60,850	—
.....	29,709: —								
samling med	12: —	29,721	—	2,500	—	337,087	—	369,308	—
.....	85,930: —								
betjäning med	4,000: —	89,930	—	—	—	—	—	89,930	—
.....		55,000	—	—	—	—	—	55,000	—
Nuvarande belopp	872,924: —								
vid akademiska sjukhuset i Uppsala	600: —								
nuens vid universitetsbiblioteket i	2,500: — 3,100: —	876,024	—	—	—	—	—	876,024	—
.....		10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
kronor till tandläkareinstitutet, *förslagsanslag*, högst).	211,950: —								
en del af rektors undervisningsskyldighet	500: —								
fessorer såsom ledamöter af in-	600: — 1,100: —	213,050	—	—	—	—	—	213,050	—
.....		3,344,761	—	—	—	—	—	3,344,761	—
verken under förfall på grund af sjukdom, *förslagsanslag*		5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
.....		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
.....		347,500	—	—	—	—	—	347,500	—
	Transport	5,333,936	—	2,500	—	337,087	—	5,673,523	—

	1904 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.		
			Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	
Trpt	5,313,824	—	2,500	—	337,087	—	5,653,411	—	
	43,500	—	—	—	—	—	43,500	—	Högre lärarinneseminariet*)
	24,406	—	—	—	760	—	25,166	—	Pedagogier och folkskolor
	6,492,100	—	—	—	—	—	6,492,100	—	Folkundervisningen:
									Seminarier för folkskolelärares bildande*)
									Stipendier för seminarieelever. Nuvarande belopp...
									Ökas med
									Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskole-
									Ökas med
									Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor
									eller ett gemensamt *reservationsanslag*
									Understöd åt högre folkskolor, *förslagsanslag*
									Bidrag till aflönande af vikarie under öfningsl" *förslagsanslag*
									Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid skolelärarinnors bildande, *förslagsanslag*
									Till främjande af folkundervisningen bland de i *förslagsanslag*
									Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor,
									Understöd åt folkhögskolor, *förslagsanslag*
									Understöd för aflönande af lärare vid fortsättnings-
									Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folk-
									För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, min *slagsanslag*
									Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare skola, *förslagsanslag*
									Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid små-
									Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid h
	518,275	—	—	—	—	—	518,275	—	De tekniska läroverken
	39,650	—	—	—	—	—	39,650	—	Gymnastiska centralinstitutet
	34,000	—	—	—	—	—	34,000	—	Farmaceutiska institutet
	46,858	—	—	—	—	—	46,858	—	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen
	58,500	—	—	—	—	—	58,500	—	Veterinärundervisningen
	8,250	—	—	—	—	—	8,250	—	Svenska akademien
	14,460	—	—	—	—	—	14,460	—	Vetenskapsakademien
Trpt	12,593,823	—	2,500	—	337,847	—	12,934,170	—	

*) Öfver detta anslag lärer särskilda utskottet framdeles afgifva utlåtande.
**) Öfver detta anslag kommer utlåtande att afgifvas af sammansatt stats- och lagutskott.

			Förslag till blifvande riksstat:							
			Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
					Friheter.		Ersättningar.			
			Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
		Transport	5,333,936	—	2,500	—	337,087	—	5,673,523	—
.....			43,500	—	—	—	—	—	43,500	—
.....			24,406	—	—	—	760	—	25,166	—
.....		372,850: —								
.....	81,250: —									
.....	6,250: —	87,500: —								
inspektörer. Nuvarande belopp	95,000: —									
.....	10,000: —	105,000: —								
.....		20,000: —								
.....		585,350: —								
.....		25,000: —								
vid folkskolelärareseminarium sjukdom, ...		4,000: —								
seminarier för småskolelärares och små-		20,000: —								
rikets nordligare trakter bosatta finnar, ...		45,000: —								
förslagsanslag **)		5,250,000: —								
.....		120,000: —								
skolan, *förslagsanslag*		50,000: —								
skolorna, *förslagsanslag*		240,000: —								
folkskola eller särskild slöjdskola, för-		90,000: —								
eller lärarinna vid folkskola eller små-		75,000: —								
skolelärareseminarium, *förslagsanslag* ...		2,000: —								
folkskola, *förslagsanslag*		2,000: —	6,508,350	—	—	—	—	—	6,508,350	—
.....			518,275	—	—	—	—	—	518,275	—
.....			39,650	—	—	—	—	—	39,650	—
.....			34,000	—	—	—	—	—	34,000	—
.....			46,858	—	—	—	—	—	46,858	—
.....			58,500	—	—	—	—	—	58,500	—
.....			8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
.....			14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
		Transport	12,630,185	—	2,500	—	337,847	—	12,970,532	—

	1904 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.		
			Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	
Trpt	12,593,823	—	2,500	—	337,847	—	12,934,170	—	
	38,650	—	—	—	—	—	38,650	—	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf belopp .....
									Höjes å reservationsanslaget för Visby ruiners hvarjämte rubriken ändras till:
	—	—	—	—	—	—	—	—	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf
	65,400	—	—	—	—	—	65,400	—	Akademien för de fria konsterna (däraf tvenne *reserva-*
	51,200	—	—	—	—	—	51,200	—	Musikaliska akademien (däraf 6,000 kronor *reservations-*
	84,450	—	—	—	—	—	84,450	—	Naturhistoriska riksmuseum .....
	25,050	—	—	—	—	—	25,050	—	Meteorologiska centralanstalten (däraf 16,000 kronor
	272,950	—	—	—	—	—	272,950		Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:
									Till befrämjande af döfstumundervisningen, *för-*
									Institutet för blinda .....
									Folkskolan för blinda i Växjö .....
									Folkskolan för blinda å Tomteboda .....
	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—	Serafimerlasarettet .....
	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—	Stora barnhuset i Stockholm .....
	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—	Frimurarebarnhuset .....
	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—	Barnhusen i landsorten .....
	160,000	—	—	—	—	—	160,000	—	Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, *förslagsanslag.*
									Ökas med .....
	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—	Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt af-
	1,028	—	—	—	169,400	—	170,428	—	Kyrkors underhåll .....
	26,500	—	—	—	—	—	26,500	—	Resestipendier samt läroböckers och lärda verks ut-
	41,360	—	—	—	—	—	41,360	—	Ålderstillägg, *förslagsanslag* .....
	798	—	—	—	—	—	798	—	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* .....
	16,060	—	—	—	—	—	16,060	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag*
									Nuvarande belopp .....
									Minskas med .....
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	Extra utgifter, *reservationsanslag* .....
S:a	13,691,399	—	2,500	—	507,247	—	14,201,146	—	

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport		12,630,185	—	2,500	—	337,847	—	12,970,532	—
450 kronor *reservationsanslag*). Nuvarande									
.....	38,650: —								
vård och underhåll med	550: —	39,200	—	—	—	—	—	39,200	—
1,000 kronor *reservationsanslag*)									
tionsanslag å tillhopa 24,500 kronor)		65,400	—	—	—	—	—	65,400	—
anslag).....		51,200	—	—	—	—	—	51,200	—
.....		84,450	—	—	—	—	—	84,450	—
reservationsanslag)		25,050	—	—	—	—	—	25,050	—
slagsanslag	200,000: —								
.....	50,150: —								
.....	12,300: —								
.....	10,500: —	272,950	—	—	—	—	—	272,950	—
.....		120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
.....		78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
.....		2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
.....		28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
Nuvarande belopp	160,000: —								
.....	2,000: —	162,000	—	—	—	—	—	162,000	—
seende försummade barn, *förslagsanslag*		70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
.....		1,028	—	—	—	169,400	—	170,428	—
gifvande, *reservationsanslag*		26,500	—	—	—	—	—	26,500	—
.....		41,360	—	—	—	—	—	41,360	—
.....		798	—	—	—	—	—	798	—
(däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kr.).									
.....	16,060: —								
.....	17: —	16,043	—	—	—	—	—	16,043	—
.....		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa		13,730,294	—	2,500	—	507,247	—	14,240,041	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

		Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.			
Riks- och landsarkiven:			
Till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia ...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m.	1,500: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala...	1,800: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund	1,800: —		
För beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena	1,300: —	12,400	—
Nationalmuseum:			
För vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —		
» anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseibyggnaden	2,000: —		
» biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar	2,000: —		
» restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd m. m. befintliga konstsamlingar	5,000: —	14,100	—
Lifrustkammaren:			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna.....		6,200	—
Domkapitlens expeditioner:			
För betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassor	2,500: —		
Till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner	2,970: —	5,470	—
	Transport	38,170	—

		Kronor	ö.
	Transport	38,170	—
Universiteten:			
För anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —		
Till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala i finskugriska språk, särskildt lappska och finska	3,500: —		
» inköp af nya mikroskop för den histologiska undervisningen inom den medicinska fakultetens vid universitetet i Uppsala anatomiska institution	4,000: —		
För anskaffande till användning å det akademiska sjukhuset i Uppsala af en röntgenapparat	3,000: —		
Till aflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna	2,000: —		
Till arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala	3,500: —		
» uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala	70,000: —		
För utgifvande i tryck af anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet	5,000: —		
» anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —		
» uppehållande af undervisning i entomologi m. m. vid universitetet i Lund	3,000: —		
» aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett	2,000: —		
» inköp af instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund	2,500: —		
Bidrag till betäckande af kostnader för utrustning af den kirurgiska afdelningen af Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m., högst	23,138: —		
Till personligt lönetillägg åt kamreraren vid universitetet i Lund O. G. Regnell	750: —		
» arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	2,500: —	142,888	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
Transport	750: —	181,058	—

		Kronor	ö.
Transport	750: —	181,058	—
Till arfvode åt en amanuens vid institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets oftalmiatriska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus	900: —		
» städning och uppassning vid institutets hygieniska institution	500: —		
» en pediatrisk klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —		
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	2,800: —		
» anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatriska kliniken vid institutet	500: —		
» bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —		
För upprätthållande af undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under en del af år 1905	1,500: —	11,750	—
Högre skolor för kvinnlig ungdom:			
Till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor		6,000	—
Högre lärarinneseminariet:			
För uppehållande af undervisningen vid seminariet	8,000: —		
» uppehållande af den valfria fjärde årskursen vid seminariet	3,000: —		
» undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	5,000: —	16,000	—
Folkundervisningen:			
För uppförande af en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik vid folkskoleseminariet i Linköping	24,500: —		
» uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelningar vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar och Landskrona förenade öfningsskolorna	3,460: —		
Transport	27,960: —	214,808	—

		Kronor	ö.
Transport	27,960: —	214,808	—
För erläggande af en mellangift för ett till folkskoleseminariet i Härnösand tillbytt område och till utförande å detsamma af vissa byggnadsarbeten m. m.	80,000: —		
Till anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare	7,000: —		
För beredande af möjlighet till skolgång för fattiga barn inom Vilhelmina församlings fjälltrakter och inom Risbäcks kapellförsamling	5,000: —		
» beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, inom Arjepluogs församling på längre afstånd från församlingens skolor boende barn	2,000: —		
Bidrag till uppehållande under år 1905 af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola	600: —		
Till understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	25,000: —		
» resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna	2,000: —		
» resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor	4,000: —	153,560	—
De tekniska läroverken:			
Till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan	17,500: —		
» förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm	2,000: —		
» inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid tekniska skolan i Stockholm	750: —		
För uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping	2,800: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö	12,050: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro	16,045: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås	3,850: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand	6,250: —		
Till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor	70,000: —	131,245	—
Transport		499,613	—

		Kronor	ö.
Transport		499,613	—
Gymnastiska centralinstitutet:			
För uppehållande af undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid institutet med ett ökadt antal elever		4,700	—
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:			
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		3,000	—
Veterinärundervisningen:			
För anställande vid veterinärinstitutet i Stockholm af vissa tjänstemän och betjänte	6,700: —		
Till veterinärinrättningen i Skara	900: —	7,600	—
Vetenskapsakademien:			
För inlösen af en internationell katalog öfver naturvetenskaplig litteratur	2,000: —		
» upprätthållande af den för upprättande af en internationell katalog öfver naturvetenskaplig litteratur anordnade regionalbyrån för Sverige	1,600: —	3,600	—
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:			
Till förvärfvande åt statens historiska museum och myntkabinettet af åtskilliga föremål		2,800	—
Musikaliska akademien:			
För anordnande af ökad undervisning vid musikkonservatorium m. m.		6,532	—
Naturhistoriska riksmuseum:			
Till vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning	3,500: —		
» inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbets-			
Transport	3,500: —	527,845	—

		Kronor	ö.
Transport	3,500: —	527,845	—
biträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —	5,500	—
Meteorologiska centralanstalten:			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid anstalten	9,050: —		
» upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare	300: —	9,350	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:			
För uppehållande af undervisningen vid läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma	16,400: —		
» uppförande vid institutet för blinda å Tomteboda af en byggnad, afsedd att inrymma bostadslägenheter för en ämneslärare och två arbetslärare	23,000: —		
» handtverksskolan i Kristinehamn för blinda	10,000: —		
Till tryckning af blindskrifter	2,500: —		
» understöd åt blindlärareelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter)	1,000: —	54,100	—
Undervisningsanstalter för vanföra och lytta:			
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra och lytta m. m.		8,000	—
Diverse anslag:			
För beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	15,000: —		
» anställande intill 1905 års utgång af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen	4,827: —		
Till anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken	6,000: —		
Transport	25,827: —	604,795	—

		Kronor	ö.
Transport	25,827: —	604,795	—
Till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	1,100: —		
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt ...	4,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	500: —		
» två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket ...	1,500: —		
» resestipendier åt prästmän ...	5,000: —		
» bestridande af kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen, *förslagsanslag* ...	10,000: —		
» svenska fornskriftsällskapet ...	2,000: —		
» nordiska museet ...	50,000: —		
» kulturhistoriska museet i Lund ...	5,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nordiskt medicinskt arkiv» ...	3,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Acta mathematica» ...	3,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx	1,200: —		
» understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen ...	125,000: —		
Bidrag till betäckande af kostnaderna för de från universiteten i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna år 1905 anordnade föreläsningskurserna ...	6,000: —		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att anordnas under sommaren 1905 vid universitetet i Uppsala för allmänheten ...	5,000: —		
För bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien 1899—1902 ...	25,000: —		
» afslutande af precisionsnivelleringsarbetena inom riket samt för bearbetning och offentliggörande af deras resultat ...	8,500: —		
» underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmätningsstationerna m. m. ...	2,800: —		
» befrämjande af svenska sällskapets för nykterhet och folkuppfostran verksamhet ...	4,000: —		
Till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif» ...	3,650: —		
» pedagogiska biblioteket i Stockholm ...	4,000: —		
» understöd åt de vid Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anord-			
Transport	296,077: —	604,795	—

		Kronor	ö.
Transport	296,077: —	604,795	—
nade undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	3,100: —		
För uppehållande under åren 1904 och 1905 af undervisningen vid den med Uppsala enskilda läroverk förenade fackskolan för huslig ekonomi	6,800: —		
» återgäldande af belopp, som af statskontoret förskottsvis utbetalts	899: —	306,876	—
Summa		911,671	—